Flinch's

Almanach für

1874.

33te

Jahrgang.

Ved Plakaten af 5te August 1831 er anordnet: at Den, som gjør Indgreb i det Universitetet i Kjøbenhavn forundte Privilegium paa at forsyne Kongeriget med Almanaker, være sig ved her i Riget at indføre eller forhandle fremmede Almanaker, eller ved uden Universitetets Tilladelse at trykke nogen Almanak, skal udrede en Mulkt af 20 til 200 Rd., hvorhos de Exemplarer, hvormed den Paagjældende antræffes, blive at konfiskere, og han endvidere at ansee med en Tillægsmulkt af 1/4 Rd. for hvert saadant Exemplar; og at det skal paaligge samtlige Politi-Øvrigheder at have nøie Tilsyn med, at der ei gjøres Indgreb i foranførte Universitets Privilegium. Ved Kongelig Resolution af 23de December 1831 bestemmes endvidere, at saadanne videnskabelige, æsthetiske og andre Skrifter, i hvilke en Almanak eller Kalender findes aftrykt, maa herefter fra fremmede Steder indføres og sælges, saafremt det findes at den i Skriftet indeholdte Almanak eller Kalender udgjør den mindst betydelige eller væsentlige Del af Skriftet; og at det i Tilfælde af Tvivl om saadan Skriftets Beskaffenhed, skal tilkomme den Kongelige Direktion for Universitetet og de lærde Skoler — altsaa nu Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet — at afgjøre, hvorvidt der kan være Grund til at lade Skriftet anholde og at anlægge Søgsmaal mod Vedkommende, eller ikke.

Som Følge heraf vil denne med Universitetets Samtykke udgivne Kalender paa Titelbladet være forsynet med Universitetets Stempel, saalydende:

„Tilladt af Universitetet“.

Flinchs Almanak

eller

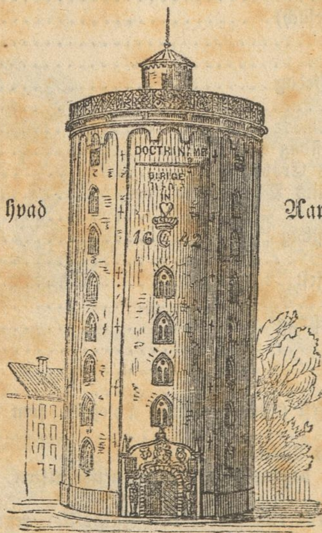
Huskalender

for det Aar efter Christi Fødsel

1874,

som er det andet Aar efter Skudaar.

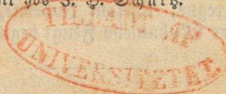
Gud raader for hvad Aaret os skal bringe.

Udgivet og forlagt af Flinch, Pilestræde Nr. 54, 1ste Sal.

Kjøbenhavn.

Trykt hos J. H. Schultz.

Nærværende Aar,
som er det andet Aar efter Skudaar,
regnes
efter Christi Fødsel 1874.

Efter Verdens Skabelse (i Følge Bibelen).........................5841.
I den julianske Periode..6587.
Siden Reformationen .... 357.
Siden sammes Indførelse i Danmark................................ 338.
Siden den oldenborgske Stamme valgtes til Danmarks Trone..... 426.
Siden vor allernaadigste Konge, Kong **Christian den Niendes** Fødsel 56.
Siden **Frederik den Syvendes Død** .... 11.
Siden den Høisalige gav Rigs-Grundloven............................ 25.

Imellem Jul og Fastelavn er 7 Uger og 3 Dage.

Jødernes Festdage i 5634 og 5635 (fra Verdens Skabelse, efter Moses's Beregning).

Fasten Esther .... 2 Marts.
Purimfest .... 3 —
Susan Purim .... 4 —
* 1ste Paaskedag (Pesach).............................. 2 April.
* 2den — .... 3 —
* 7de — .... 8 —
* 8de og sidste Paaskedag .... 9 —
Lag b'omer... 5 Mai.
* Ugefest (Pintse)....................................... 22 —
* Sammes 2den Festdag .... 23 —
Fastedag, Jerusalems Erobring .... 2 Juli.
* Fastedag, Jerusalems Ødelæggelse ... . 23 —
* Nytaarsfest (5635)..................................... 12 Septbr.
* Sammes 2den Festdag .... 13 —
Gedaljas Fastedag.. 14 —
* Store Forsoningsfest................................... 21 —
* Løvsalsfest.. 26 —
* Sammes 2den Festdag .... 27 —
Palmefest .... 2 Oktober.
* Slutningsfest.. 3 —
* Thora-Glædesfest....................................... 4 —
Templets Indvielsesfest (Jul, Chanuka, Lysefest), som feires
i 8 Dage... 4 Decbr.
Fastedag, Jerusalems Beleiring........................... 18 —

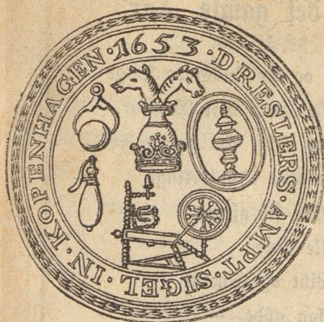
Enhver Festdag begynder den foregaaende Aften, og de med * betegnede feires strengt.

Russerne og Grækerne (de Græsk-Katholske) regne endnu efter den gamle Stil (den julianske Kalender), i Følge hvilken de ere 12 Dage efter vor Tidsregning; saaledes ville Russerne skrive, istedetfor den 8de April, vor Konges Fødselsdag, den 27de Marts; hvorimod Hellenernes Konge, Kong Georg I's Fødselsdag, den 24de December efter vor Tidsregning (som falder sammen med den 12te December efter gammel Stil), først indtræffer den 5te Januar 1875 efter Grækernes Almanak.

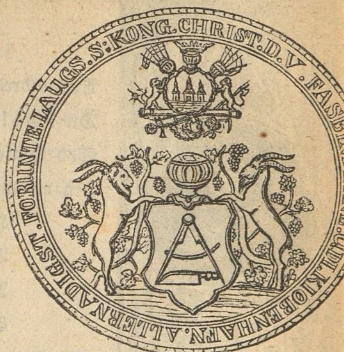
Muhamedanerne regne, ligesom Jøderne, efter Maaneaar; deres Aar 1291 efter Hedschra eller Muhameds Flugt begynder den 18de Februar 1874, (1ste Moharrem).

De danske Lauges, Korporationers og Foreningers Vaaben forsaavidt de ere kjendte.

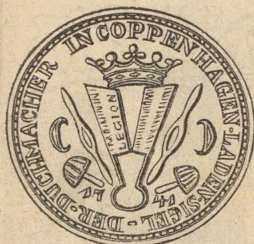
I Kjøbenhavn.

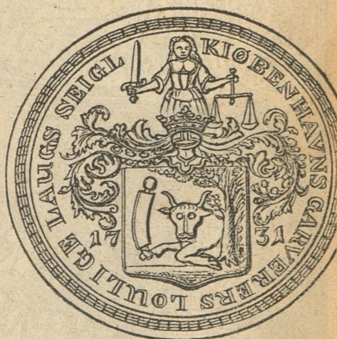
Dreierlaugets Vaaben.

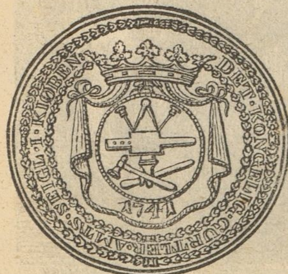
Fasbinderlaugets Vaaben.

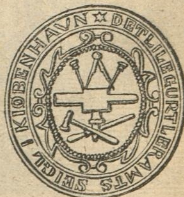
Dugmagerlaugets Vaaben.

Garverlaugets Vaaben.

Gjørtlerlaugets Vaaben.

Gjørtlerlaugets mindre Vaaben.

(Fortsættes i næste Aargang.)

Til det gamle Aar.

Trehundred sem og tredsindstyve Dage
Du leved! Nu er endt Dit Eventyr.
Sød Hvile ønskes Dig, Du gamle Fyr,
Jeg vil mig ikke over Dig beklage.
Hvad Du fik gjort,
Var ikke stort;
Men Lidt og Smaat
Er ogsaa godt, —
Thi skal vor Tak til Graven Dig ledsage!

Chr. Winther.

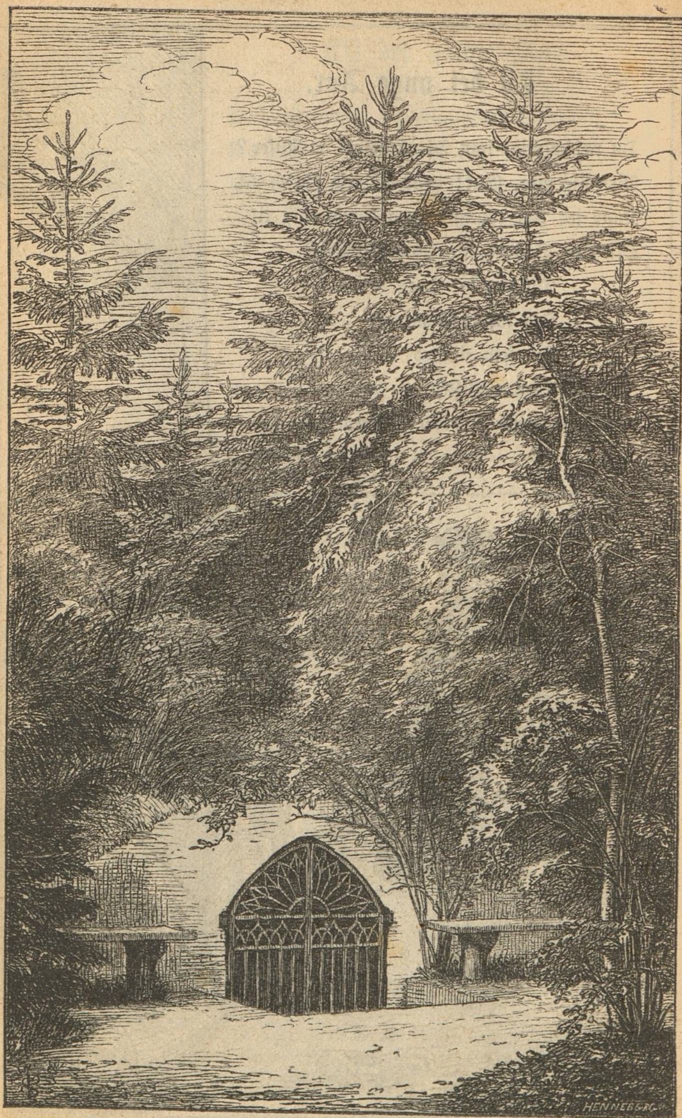

Til det unge Aar.

Du rækker mig, som Dit Emblem, et Anker?
Men siig mig, Gut! hvad det mig hjælpe vil,
Naar jeg kun tvungen maa betroe mig til
Din nye Skudes uforsøgte Planker?
Du tier? Naa,
Jeg kan forstaae,
Du selv ei veed
Derom Besked, —
Men peger kun paa Haab og Fremtidstanker.

Chr. Winther.

HENNEBERG

Grundtvigs Grav.

Tegning af Skovgaard, med Text af Fr. Barfod.

Efter et langt og rastløst Liv døde Grundtvig paa Store-Tuborg ved Kjøbenhavn, den 2den September 1872, niogfirsindstyve Aar gammel, døde, som han for længe siden selv havde ønsket og sunget, saa stille og rolig, „som Sol i Høst gaaer ned."

Der har været — og der er da endnu — stor Uenighed om Grundtvigs Betydning som Præst, som Lærer, som Digter, som Historiker, som Politiker, som Sprogmand osv. osv. Nogle sætte ham uhyre høit i alle Retninger, Andre i en enkelt eller i et Par Retninger, men temmelig lavt i alle andre. Nogle mene, at han noget nær er det største kirkelige Lys siden Apostlernes Dage, Andre kunne intet Nyt finde hos ham i kirkelig Retning, eller mene dog, at det Nye, som han fandt, hans kirkelige „Opdagelser," duer til Intet. Nogle mene, at han som Digter udmærkede sig ved Dybde og Høihed i Tanken, Varme og Fylde i Følelsen, Kraft og Eiendommelighed, barnlig Jævnhed og en forunderlig Danskhed i Udtrykket; Andre mene, at hans dristige Billeder jævnlig savne den rette Takt, og at hans dybe Tankefylde jævnlig udtrykker sig i saa mørkt og taaget et Sprog, at det er vanskeligt at fatte hans Mening, hvis han overhovedet havde nogen. Nogle finde ham mere nordisk end selve Oehlenschläger, Andre finde ham kun „pæredansk," og atter Andre finde, at, i hvor dansk han end var, saa var der dog ingen Mening i hans „danske Høiskole i Soer," ingen synderlig Mening i hans Folkehøiskoler og kun en daarlig Mening i hele hans Syn paa det danske Folks borgerlige Frihed og Forfatning. Og saaledes kunde vi blive ved.

Her er ikke Stedet hverken til at dømme om de ulige Synsmaader eller til at mægle imellem dem, og, selv om Stedet var her, saa er Tiden endnu langt fra kommen; men allermindst er undertegnede Forfatter, Grundtvigs Ven og Lærling i mere end en Menneskealder, Den, der her skal paatage sig et saadant Dommer- eller Mæglerhverv. Her er Talen ikke om Grundtvigs Liv, men om hans Grav; og ved hans Gravfærd godtgjorde det sig — hvad der høit og lydelig er udtalt af en Dannemand, som hverken hørte til Grundtvigs kirkelige eller borgerlige Venner, men til hans ivrige kirkelige Modstandere — at selv saadanne „nok kunde see op til Biskop Grundtvig, som en af Danmarks store Mænd, som en af Høvdingerne i Aandens Rige, som en rig Psalmedigter, som en Mand, der trods sine Skrøbeligheder har ført Guds Rige fremad i Norden." Hvad enten han var stor eller ikke i denne eller i hin Retning, saa var han dog en stor Aand — derom vare og ere

uden Tvivl Alle enige, hos hvem der selv findes Gnist af Aand; — han var ikke alene en Mand, og det er meget sagt, men en stor Mand, hvis hensynsløse Ærlighed blev godkjendt af Alle og Enhver, og ved hvis kraftige Eiendommelighed Alle studsede, selv de, der stode ham allerfjernest.

Det var Onsdagen den 11te September, at han blev jordfæstet fra Frelsers Kirke paa Christianshavn, ved hvilken han selv for halvtredsindstyve Aar siden havde været residerende Kapellan, og ved hvilken hans kjæreste nulevende Ven, P. A. Fenger, for Tiden er Præst. Han kunde ikke jordfæstes fra sin egen Kirke, den lille Vartov Hospitalskirke; thi det var let at skjønne, at den umulig vilde kunne rumme hele det uoverskuelige Følge, der talte mindst trehundrede af Danmarks Præster og desuden omtrent Alt, hvad Hovedstaden rummer af Videnskab eller Kunst eller anden Udmærkelse, menige Mænd og Kvinder ikke at regne. Frelsers Kirke slog da heller langtfra til. Men paa Veien fra Frelsers Kirke til Banegaarden standsede Ligtoget et Øieblik udenfor Vartov Kirke, fra hvis Indre Grundtvigs egen deilige Psalme lød: „Christ stod op af Døde," istemmet af hele Følget, der fyldte de omliggende Gader og Volden.

Grundtvigs første Kone, hans Ungdoms yndige Brud, ligger paa Frelsers Kirkegaard, tæt ved Kirken, hvor Grundtvig selv i sin Tid jordede hende. Der, midt inde i Byen, maa nu ikke længer Nogen jordes. Derfor var det Grundtvigs eget Ønske, at han maatte blive gravsat ved Siden ad sin anden Kone, i Skovbrynet paa Lellinge Aas. Derfor førtes Liget til Banegaarden og herfra med et Extratog til Kjøge, ledsaget af mange hundrede Venner.

Det var en ukjær — egentlig talt: en uhyggelig — Tanke for flere af Grundtvigs Venner, at hans Ligfærd skulde sluttes i Kjøge, hvor man ikke vidste, at der fandtes nogensomhelst varm og inderlig Interesse enten for ham selv eller for de Ideer, som han havde levet for. Kjøbenhavn havde fulgt hans Jordefærd allermindst med samme Deltagelse som i sin Tid Thorvaldsens og noget senere Oehlenschlägers. Saa godt som hele Kjøbenhavn havde godtgjort, den Høieste med den Laveste og den Laveste med den Høieste, at, hvad enten det forstod ham eller ikke, saa følte det dog, at Norden havde mistet en af sine største Sønner, maaskee den største, det havde tilbage. Og nu skulde det lille Kjøge staae koldt ved hans Jordefærd, og den festlige Dag skulde sluttes med isnende Ligegyldighed! Og hans Grav skulde findes i en Kreds, hvor ikkun Faa skjænkede den en venlig Tanke, endnu Færre et venligt Blik! — Saaledes tænkte flere af Grundtvigs Venner, og det var intet Under, at denne Tanke var dem smertelig. Men de, der tænkte saaledes, bleve glædelig beskæmmede. Kjøge følte mindst lige saa godt som Kjøbenhavn, hvad Danmark, hvad Nor-

den havde mistet. Det fremgik ikke alene deraf, at Byen, ligesom Kjøbenhavn, havde iført sig sin Festdragt med Flag og Faner paa halv Stang, med lukkede Butiker og blomsterstrøede Gader; det fremgik endnu tydeligere af den Maade, hvorpaa Befolkningen sluttede sig til Ligfølget, der under Psalmesang, ledet af et Musikkorps samt af Byens Vaabenbroderforening og Haandværkerforening, skred langsomt og høitidelig, men trøstig og freidig, ad den sidste Vei til Gravhøien.

Grundtvigs anden Kone var en Carlsen fra Gammelkjøgegaard. Familien Carlsen har en viet Gravhøi — Grundtvig indviede den selv, da han jordede denne sin anden Hustru — et lille Stykke udenfor Gammelkjøgegaard. Denne Høi havde nu atter aabnet sig for at modtage sin nye Gjæst og huse ham indtil Opstandelsens Morgen.

Det er denne Høi, som er gjengivet i hosstaaende Billede. — Fra Kjøge Vesterport gaaer man først et lille Stykke hen ad Ringstedveien, derpaa ned ad Kastaniealleen, der fører til Gammelkjøgegaard, men dreier saa til Høire ad en Markvei op til Lellinge Aas, som den høie, smukke, skovgroede Bakkerække kaldes, der igjennem Lellinge Sogn stryger hen ad Ringsted til. I Skovbrynet, paa en af Aasens høieste Pynter, en god halv Fjerdingvei fra Kjøge, er Gravpladsen, der er omgiven af en høi Stenmur. Indenfor Muren er et smukt Blomsteranlæg med Gange og Bænke og med en enkelt Grav, som mærkes ved et Kors. Adgangen er lukket ved en Gitterport, der kun aabnes paa Eierens Tilladelse, men er man, ifølge denne Tilladelse, kommen indenfor Porten, staaer man virkelig i de Dødes „Have," hvor der er stille og roligt, og hvorfra Udsigten, naar man staaer høit nok til at see ud over Muren, strækker sig i Øst over Kjøgebugt til Kjøbenhavn og i Syd til Stevns, medens Skoven lukker mod Vest og tildels mod Nord. I denne Have, tæt bag det nysnævnte Kors, er Gravhøien, skygget af høie, løvrige Træer, visselig paa en yndig Plet for den, som kan nærme sig den. Og hvilke Minder gjemmer den saa ikke! I Høien hviler han, om hvem Ingemann vidnede, hvad dog de Fleste have været villige til at vedgaae, ikke alene, at „han arved Saxes Blik med Kingos Aand," men tillige, at „Aander har han vakt ved Kæmperøsten," — den gamle Kæmpe, der igjennem to fulde Menneskealdre førte en varm og strid Kamp for Alt, hvad der efter hans Syn var christeligt og menneskeligt og dansk, og som desuagtet ret egentlig var en Fredens og Kjærlighedens Mand. Eller kan Nogen staae ved Grundtvigs Gravhøi og glemme, at hans eget Jeg er i mange Maader løftet og baaret og — mere eller mindre — dannet eller omdannet af Grundtvig: af hans Skrift, hans Tale eller hans Sang? Af hans Skrifter, der

næsten ere utallige, men dreie sig dog saa godt som alle enten om det himmelske eller det jordiske Fædreland. Af hans Taler, det være nu enten fra Prædikestolen eller Katthederet, fra Folkeraadet eller Folkeforsamlingerne. Af hans Sange, de tusinde og atter tusinde, af hvilke saa mange bæres paa hele vort Folks Tunge, lige fra Viserne om Willemoes og Ole Vind til den christelige Folkesang „Alt staaer i Guds Faderhaand" og den christelige Seirssang „Christ stod op af Døde." Thi vel levede han det Meste af sit Liv som en Eneboer midt i Hovedstaden, men desuagtet har neppe nogen anden af vore Bannerførere levet et Liv, der var saa mangfoldig bevæget, og som i de uligeste Retninger greb saa dybt, saa kraftig ind i hele Folkets Liv, og heller ingen Anden — for at vi endnu skulle medtage dette — har bedre nemmet eller bedre kommet i Hu, at „Lyset" er ikke „for de Lærde blot."

Men vender Øiet sig saa fra Graven i mod Østen, didhen, hvorfra vi med Fryd saae „den signede Dag opkomme," og iler Blikket hen over Bølgerne, der gaae med Sang mod den nære Kyst, da rulle nye Syner sig frem for Aanden, og i Bølgesangen tone Minderne om Niels Juel, der „heisede det røde Flag" og gik af Kampen med Navnet som en af hele sin Samtids stolteste Søkrigere, — om Iver Hvitfeldt, der fra den samme Kjøgebugt gik sin stolte Himmelgang med det brændende Danebrog.

Skulde saa Nogen hviske, enten „det er længe, længe siden," eller „ak, hvor forandret!" — saa vær dog trøstig! Det kan see meget graat ud og dog blive godt. Stem atter i „Alt staaer Guds Faderhaand", og vær sikker paa, at „altid Danebrog paany daler til os ned fra Sky som vort Sejrsbanner!" Ja, den Tid kommer visselig, da det skal kimes ud fra alle Kirketaarne: „Danmark har sin gamle Grændse fundet!"

Naivt Svar.

En ligesaa skikkelig som enfoldig ung Mand var fra Provindserne kommen til Kjøbenhavn, hvor han blandt Andet ogsaa besøgte et af Theatrene. Da man spurgte ham, hvorledes han havde moret sig over Stykket, svarede han: „Ih men! Skuespillerne talte om deres private Anliggender! Var det saa ikke upassende, om jeg havde hørt efter?"

Nisserne paa Lykkegaard.

Den største og anseligste Eiendom i L— Sogn er Bondegaarden Lykkegaard. Det er en Udflyttergaard, og den har en temmelig ensom, men overmaade smuk Beliggenhed nede i en bred Dal, der i betydelig Længde strækker sig fra Øst til Vest. Midt i Dalen er der frugtbare Enge, og langs ned igjennem dem risler en lille Bæk, ved hvis Bredder hist og her findes enkelte Smaagrupper af frodige Ellebuske. De høie Bakker, der begrændse Udsigten mod Syd, ere skovbevoxede, hvilket derimod ikke er Tilfældet med dem paa den anden Side. De hæve sig, paa det Sted, hvor Lykkegaard ligger, ganske jævnt mod Nord og ere mestendels opdyrkede. Kun enkelte høie Knuder ere lyngklædte. Nede i selve Dalen er der strøvis nogle mindre Skovpartier, for største Delen bestaaende af lave Egetræer og Hasselbuske.

I Udkanten af en saadan Skovgruppe, paa den nordre Side af Bækken og Engene, ligger Lykkegaard. Der er en god Frugthave til den, og den er i det

Hele saa omgiven af Træer, at, naar man om Sommeren færdes ad Landeveien, som gaaer der forbi, kan man i nogen Frastand ikke see Andet af Bygningerne end de hvide Skorstenspiber, der, tre i Tallet, rage op over Trætoppene.

For et Par Menneskealdere siden eiedes Gaarden af en Mand, som hed Jens Nielsen, men som ellers til daglig Brug af Omegnens Beboere blev kaldet Jens Lykkegaard.

Han var en Søn af et Par fattige Husmandsfolk fra et andet Sogn, og afgav saaledes et talende Exempel paa, hvor vidt et Menneske ved udholdende Flid, Dygtighed og Sparsommelighed er i Stand til at drive det.

Allerede som Dreng røbede han, at der var „Handelsblod" i ham. Han maatte tidlig ud at tjene; men i sine Fritimer, og naar han vogtede Faar paa Marken, samlede han Kreaturben og solgte. Om Foraaret, i „Lammetiden," gik han, naar han havde Tid, omkring og kjøbte Lammeskind og fortjente stadig Penge, om det end var smaat i Førstningen. Da han var bleven voxen, gav han sig til at handle med Uld og Skind. Først dreves Forretningen i det Smaa; men efterhaanden udvikledes den, og omsider anskaffede han sig Heste og Vogn, saa nu kjørte han omkring fra By til By som Uldkræmmer. Folk vilde gjerne handle med ham;

thi han veiede redelig og betalte godt og punktlig. At han var saa vel seet, hvor han kom, hidrørte ogsaa for en Del fra, at han var af et stille, sat og beskedent Væsen, klædte sig tarvelig og tog aldrig Del hverken i Kortspil eller Nattesvir, og enten han havde tusinde eller kun fem Daler i Lommen, — han var altid den samme Jens Nielsen.

At han stadig samlede til Bunke, var Noget, som Ingen, der kjendte ham, nærede ringeste Tvivl om; men at han var saa vel beslaaet, som det omsider viste sig, det havde Folk dog ingenlunde troet.

Lykkegaard skulde sælges, og det skete ved Auktion. Blandt de Lysthavende indfandt sig ogsaa Jens Nielsen. Der var Mange om den fede Gaas; de Fleste vare rige „Knaster," og de regnede ikke Uldkræmmeren for ret Meget. Han tog sig ogsaa lidt uanselig ud imellem en Flok rigtige Storehanser. Men lur Jens! Da Eiendommen blev raabt op, og der bødes omkap, saa stak han dog alle de Andre, og den fede Gaas blev hans.

Denne Handel gjorde Opsigt i en vid Kreds. Folk tænkte som saa: „Mon han dog ikke her render sig en Stavre i Livet?" De mente, at han maaskee fik for megen Gjæld at begynde med og vare rædde for, han tilsidst skulde gaae fra Gaarden af Armod. Men Gaarden blev betalt, det gik saa pænt og stille af, og Ingen mærkede det Mindste til, at der gik nogetsomhelst Slags Krympe over ham.

Nu var Spørgsmaalet: Hvem vilde han gjøre saa vel imod? Ja, en Kjæreste havde han og havde havt i mange Aar. Det var en fattig og forældreløs Tjenestepige, forresten en knøv og en ferm Tøs, — Dorret hed hun; — men det var jo da en given Ting, at hun ikke kunde være ham tjenlig nu, siden han var bleven saadan en Mand.

Ogsaa her bleve Folk overraskede. Jens giftede sig med Dorret, og hun blev altsaa Gaardkone. Brylluppet stod paa Lykkegaard, og der var baade „Dands og Spil tre hele Dage i Rad." Det var et Skrald, der hørtes og spurgtes baade vidt og bredt. Saadan skulde det være. Det vidste Jens nok.

Fra den Stund af, Uldkræmmeren var bleven Gaardmand, lod han Handelen være og bekymrede sig kun om Eiendommens Drift, som han tog fat paa med en ganske usædvanlig Alvor og Dygtighed. I Paaklædning, Omgang og Væsen foregik der ikke den mindste Forandring med ham. Han huskede paa, hvad han var kommen af, og hyttede sig for Stolthed og Overmod. Og det maae vi jo prise ham for. Naar Folk saae den lille ordknappe, vadmelsklædte, arbeidende Mand syselsat blandt sine Karle i

Mark eller Gaard, skulde de ikke, med mindre de vidste det, af sig selv falde paa at tænke: det er Manden paa Lykkegaard.

Der var en Omstændighed ved Lykkegaard, som Jens Nielsen i Førstningen hverken gjorde Regning paa eller kjendte, men som i Tidens Løb kom til at volde ham adskillige Bryderier, indtil han lærte at finde sig tilrette med den. Lykkegaard var nemlig et af de Steder, som Folkepoesien i en svunden Tid havde bemægtiget sig. Stedet var som fortryllet. Langs Bækken boede der Ellefruer, der om Natten kom frem og dandsede paa Engene i Maaneskin, i Gaarden havde der alle Dage boet Nisser, under de omliggende Høie havde andre Underjordiske deres Boliger, og mange troværdige Folk paastode, at de mere end en Nat havde seet brændende Lys paa Toppen af Korshøi: Altsaa kunde der ingen Tvivl være om den Ting.

En Tvivler var der dog, og det var Jens Lykkegaard. Man kan jo nemlig nok vide, at en saa praktisk og beregnende Mand, som han, ikke kunde faae Fortællinger om Nisser og Troldtøi til at rime sig med sine Forestillinger. „Aa, sikke Sludder! tie stille med det!" pleiede han gjerne at sige, naar Nogen kom til ham med Fortællinger af det omtalte Slags. Og det var hans ramme Alvor. Thi han havde sat sig for, at, ligesom han gik angrebsvis ilværks mod Lynggrene, Moser og Ellekrat, idet han forvandlede dem til frugtbart Agerland, saaledes vilde han ogsaa bære sig ad med Overtroen: den skulde fortrænges og udryddes, saavidt hans Omraade strakte sig, naar det bare var muligt. Men det viste sig snart, at var det første Stykke Arbeide end til at overkomme, — med det andet kom han ingen Vei. Det var ham en smal Sag at udtørre en Mose, rydde et Tjørnekrat og slæbe Sten af sin Eiendom i Læssevis; men Ellefolkene, Nisserne og de Underjordiske vilde ikke opgive Stillingen, og vare ikke til at fordrive. Han mærkede rigtignok længe ikke selv det Mindste til disse gaadefulde Væsener. Men Søren Røgter og Sidsel Bryggerspige, et Par gamle Folk, der fra deres Ungdom havde tjent paa Gaarden, og som nu af den nye Eier havde faaet Løfte om at maatte blive der, saa længe de selv ønskede det, — de saae saa meget desmere til dem. Og Alt, hvad disse Autoriteter saae og hørte, berettede de trolig det øvrige Tyende, der i saa Henseende troede dem bedre end Manden.

Det var Juleaften. Dagsgjerningen var tilendebragt. Jens Lykkegaard sad inde i Dagligstuen og røgte sig en Pibe, medens Folkene, den Ene efter den Anden, eftersom de bleve færdige, kom ind og satte sig paa Bænken. I Kjøkkenet havde Dorret travlt med at tilberede Julenadveren.

Manden stod op og gik ud i Gaarden for at see efter, om

Alt var i den rette Orden. Saa faaer han da Øie paa Røgteren, der gaaer og lister sig langs med Væggene og har Noget for med Dørene.

„Hvad er det, Du bestiller, Søren?" spurgte Jens Lykkegaard og traadte nærmere.

„Aa, det er bare saadan en gammel Skik, Husbond."

„Skriver Du Kors paa Dørene?"

„Ja, det er saadan en gammel Skik."

„Hvad skal det betyde?"

„Aa, hvad skal det betyde, Husbond! Der er Mere mellem Himmel og Jord — under Jorden med, for den Sags Skyld — end vi Mennesker kan forstaae. Gud fri os fra Alt, hvad ondt er!"

„Gjør Du det i den Betydning, saa er det Trolddomskunster, Søren, og Du veed jo, at det Slags kan jeg ikke lide. Du skal tørre det ud igjen."

Søren adlød, skjøndt uvillig og nølende. Han rystede paa Hovedet og snakkede med sig selv, medens han med sit Ærme slettede Kridtstregerne ud igjen.

Manden gik ind i Sløhset og saae efter, om der Intet var i Veien med Køerne. Han stod oppe mellem to Baase, da der kom En ind ad Døren. Det var Sidsel.

„Er Du her inde, Søren?" spurgte hun næsten hviskende.

„Nei, det er mig," svarede Jens Nielsen og traadte frem.

„Jøsses!"

„Hvad vil Du her inde med disse Tallerkener, Sidsel?"

„Aa, Husbond maa ikke være vred! det er Julegrød til Gaardbonis."

„Han trænger saamænd ingen Grød til iaften," paastod Manden. Han tog Tallerkenerne, gik ud og tømte dem i Lænkehundens Trug.

„Gaae nu ind," sagde han til den forbausede Sidsel. „Jeg vil ikke vide af disse Kunster at sige. Og Du skal ogsaa gaae ind, Søren! Jeg seer godt, Du staaer derhenne i Krogen."

De to Gamle maatte gjøre, som der blev dem befalet. Manden lukkede selv Døre og Porte og gik derpaa ind bagefter.

Da Folkene lidt efter sade samlede omkring Julebordet, gjorde Søren Røgter et Forsøg paa at omvende sin vantroe Husbond.

„Ja, Du har ikke det Sindelag som din Formand," begyndte han; „for han var da sindet ligesom andre Folk."

Søren saae over efter Manden; men da denne Intet sagde, forstod han det som en Tilladelse til at maatte vedblive.

„Jeg glemmer aldrig, hvad han fortalte Morgenen efter, at han havde gjort sin sidste Reise til Silkeborg. Han var kommen sent hjem om Aftenen, og da han altid havde saadan en over-

haands Lyst til at gaae og pusle med Øgbæster, saa spændte han dem selv fra og red dem til Vands nede ved Bækken. Som han der holder allerbedst og lader Bæsterne drikke, faaer han Øie paa Ellefruen."

Her gjorde Søren en lille Pause og kastede et stjaalent Øiekast over til Manden.

„Sludder med din Ellefrue!" ytrede denne „Er det Noget at fortælle, Søren?"

„Nei, det er ikke Sludder, Husbond, men den grangivelige Sandhed. For nu blev min gamle Husbond da saa ræd for, at hun skulde faae ham at see; thi saa havde hun kastet Skarnstøi paa ham. Hun stod saaledes, at hun næsten var skjult af en Ellebusk, og vaskede sig i Bækken. Nu vendte hun sig om, og hun var saa hul i Ryggen som et Deigtrug. I det Samme lød der et fælt Skraal og derefter et stort Pladsk. Gaardbonis havde siddet i Toppen af et Elletræ og var med Villie sprungen ned i Bækken. Derover blev Ellefruen forskrækket og flygtede, og saaledes blev min gamle Husbond reddet. Da han red herop til Gaarden, kom Gaardbonis og hoppede op paa det Frahaands; min gamle Husbond red selv paa det Tilhaands. Nissen, der sad skrævs over Bæstets Hals, red baglængs, og han baade lo og snakkede underveis formedelst den sære Haandtering med Ellefruen. Men tilsidst sagde han: Glem ikke min Julegrød! og glem ikke at skrive Kors, at vi kan holde det onde Troldpak ude! Og min gamle Husbond lovede, han skulde nok huske det."

„Nu vil vi ikke have flere af det Slags Historier," sagde Jens Lykkegaard. „Husk paa, det er Helligaften."

„Ja, skal min Mund være lukket, saa skal den være lukket," svarede Søren; „men det er maaskee ikke det Bedste," lagde han betydningsfuldt til.

„Nei," sagde Sidsel saa stille.

Nu beretter Sagnet videre, at det ikke varede længe, førend Jens Lykkegaard maatte erfare, at han var falden i Unaade hos Gaardbonis, der af de Rettroende ansaaes for Gaardens Skytsaand. Det var i lang Tid, som om al Lykke og Velsignelse var vegen bort, og der indtraf det ene Uheld efter det andet. Det mærkeligste af disse maa omtales. Jens Lykkegaard havde ladet sit Sløds udvide med fire nye Baase og kjøbte derefter ligesaa mange Køer flere, end han før eiede. Morgenen efter, at de vare blevne indstaldede, laa den ene af dem i Baasen og var død. Søren vovede at gjøre opmærksom paa, hvad det var, der havde voldt dette Tab; men Manden svarede med sit sædvanlige: „Sludder, Søren! tie stille med det!" Han kjøbte en anden Ko og satte den paa samme Plads; men med den gik det ligesaa galt, og da han

paa den Maade i kort Tid havde mistet fire Køer, — den sidste var Hovedet vredet af og laa henkastet i Grebningen, — saa bekvemmede han sig endelig til at følge Sørens Raad og lade Baasen staae tom. Og fra den Tid af mistede han ingen Kreature uden en sjelden Gang imellem, ligesom det kan hænde for andre Folk. Søren triumferede og steg betydelig i Anseelse. „Ja, jeg kjender det Slags Ting!" sagde han med en Seirherres veltilfredse Smil.

En Dag havde Jens Lykkegaard været til Maarupvad Marked. De ventede ham hjem om Aftenen; men først længe efter Sengetid kom han. Dorret sad ene oppe og ventede paa ham. Da Hundene omsider begyndte at tage paa ude i Gaarden, og hun kort efter hørte Hestetrampen paa Stenbroen — Manden var nemlig ridende — tændte hun Lygten og gik ud i Gaarden.

Jo, det var rigtignok ham.

„Velkommen fra Marked, Jens!" sagde hun.

„Tak, Dorret! er Du ene oppe?"

„Ja, jeg gav Karlene Lov til at gaae i Seng, da det blev saa sent. Det bryder Du Dig vel ikke om?"

„Nei."

Hun var traadt tæt hen til Hesten med Lygten, og nu udbrød hun forundret:

„Ih, Herre Jøsses! Hvordan er det, den sølle Hest seer ud? Den er jo dampende vaad og hvid af Skum. Saaledes pleier Du aldrig at ride, Jens!"

„Nei," svarede han, og da han havde taget Sadel og Bidsel af, satte han Hesten ind i Stalden.

Konen gik ind og satte Mad paa Bordet, og imidlertid tænkte hun paa den skumvaade Hest, og det var sært, Manden iaften var saa stille og ordknap. Saadan pleiede han aldrig at være, naar han snakkede med hende.

Han kom nu ind, og da hun havde hjulpet ham Reisetøiet af, satte han sig til Bords. Hun tog Plads hos ham for ret at see ham til Gode. Han saae usædvanlig alvorlig ud, spiste saagodtsom Intet og svarede næsten ikke paa, hvad hun spurgte om.

De gik i Seng. Den fulde Maane stod lige paa Vinduerne, og der var saa lyst i Stuen, at enhver Gjenstand derinde tydelig kunde sees.

Konen var bekymret og vedblev at fritte Manden ud. Om han var syg? Nei, han var ikke. Om han havde havt Uheld paa Markedet og maaskee tabt mange Penge? Nei, heller ikke det.

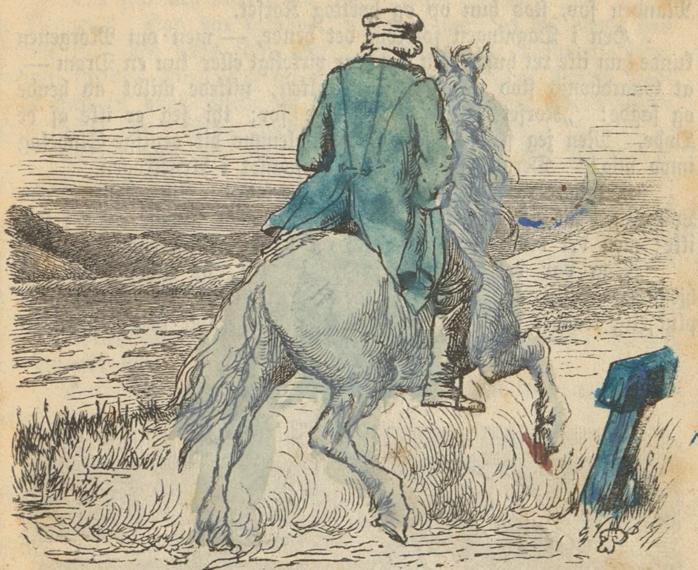
„Ja, saa forstaaer jeg Dig ikke!" Hun brast i Graad.

Det kunde han ikke taale.

„Ja, siden Du tager Dig det saa nær," begyndte han, „saa vil jeg fortælle Dig, hvad jeg ellers havde tænkt, ikke at ville omtale til noget Menneske."

Han fortalte nu, at med Handelen og Alt, hvad der vedkom Markedet, havde han for sin Part været meget heldig, og at der ikke var hændet ham noget Besynderligt, før han paa Hjemturen, saadan en Timestid efter Solnedgang, var kommen ned over Tindbæk Bakker. Da forekom det ham, at der med Et blev saadan en underlig Bevægelse oppe i Dalen. Han ændsede det dog ikke synderlig, men vedblev at ride videre. Da han saa kom ned til Aaen, gjorde han Holdt for at lade Øget drikke. Pludselig blev der raabt ovre fra Tindbæksiden: „Seis! Pulter-til-Polter er død!" Raabet lød tre Gange og saa høit, at det svarede igjen ovre i Løvskal Bakker. Han var vis paa, det kom ikke fra nogen menneskelig Røst.

Da Jens Lykkegaard var kommen til dette Punkt i sin Med-

delelse, skete der Noget, som i høi Grad forfærdede baade ham og Dorret.

„Hvad! er Pulter=til=Polter død! Saa maa jeg afsted!" blev der raabt saa høit, at det lød i deres Øren som et bedøvende Skraal, og som om alle Stuens Vægge skulde sprænges. I det Samme blev en Sten kastet op fra Arneskjødet, en lille Mand med et stort Skæg og med en rød Hue paa Hovedet dukkede op af Aabningen og ilede skyndsomst ud af Stuen.

„Saa skulde da ogsaa —!" udbrød Jens Lykkegaard.

„Band ham ikke!" raabte Dorret og lagde sin Haand paa hans Mund og bandt derved for en drøi Ed, som maaskee kunde kommet dem dyrt at staae, om den var bleven udtalt.

De stode Begge op og undersøgte Stedet nøie. Der var ikke Andet at see end en Aabning, der saae ud til at føre dybt ned.

„Jeg skal lære ham at blive fra mit Arnested!" sagde Jens

Lykkegaard. Han lagde igjen Stenen tilrette over Aabningen, og saa lagde han Ildklemmen og Ildskovlen overkors ovenpaa.

Dermed gik de atter i Seng. Men da Dorret mærkede, at Manden sov, stod hun op og borttog Korset.

Hen i Dagningen forekom det hende, — men om Morgenen kunde hun ikke ret huske, om det var virkeligt eller kun en Drøm —, at Gaardbonis stod udenfor Sengestokken, nikkede mildt ad hende og sagde: „Korset er jeg ikke bange for; thi jeg er ikke af de Onde. Men jeg skal alligevel aldrig glemme dit venlige Sindelag imod mig!“ Dermed gik han og forsvandt i Arnekrogen.

I lang Tid skete der nu intet Mærkeligt. Med Tingene paa Lykkegaard gik det baade saa og saa. Saadan tilbage gik det just ikke; men det vilde dog heller ikke ret batte med Fremgangen.

Saa var det en Dag i Høstens Tid, at Dorret var ene hjemme. Hun var sysselsat ude i Bryggerset, da Gaardbonis pludselig traadte frem og stod foran hende. Der foer saadan en

Forskrækkelse i hende, at hun maatte sætte sig ned paa en Stol, og det var endda svært, at hun ikke faldt om og daanede.

„Du skal ikke ræddes for mig," sagde Nissen, „for vi ere jo Venner." Han var bedrøvet, skjønnede hun, og det havde han Grund til. Thi hans Kone var i Barnsnød og kunde ikke blive forløst, fortalte han. Og det var da hans Bøn, at Dorret vilde følge med til hans Hjem og hjælpe hans Kone i hendes Nød. Han skulde lønne hende rigelig derfor.

Dorret turde ikke sige Nei, sagde altsaa, at hun var rede til at følge ham.

Han førte hende ud igjennem Haven til en Høi, der var i Siden af Hassellunden. Her bøiede han en stor Enebærbusk tilside, og der viste sig en Aabning, som han steg ned i. Hun fulgte efter, men maatte næsten gaae paa Fire, da Gangen var for lav til hende. Omsider kom de til en lille Stue, hvor der stod en brændende Lampe paa Bordet. Nisse-Konen laa i Sengen og jamrede sig.

Dorret ydede hende den Hjælp, hvortil hun trængte, og kort efter var den stakkels Kone forløst.

„Hvad forlanger Du nu i Belønning?" spurgte Gaardbonis.

„Slet Intet," svarede Dorret. „Det Eneste skulde være, at Du vilde sige mig, hvorfor ingen Ko kan trives i den ene Baas."

„Baasen er lige over mit Sovekammer," forklarede han, „og Ailen siver igjennem og drypper paa mit Bord. Det kunde jeg da ikke være tjent med. Forlanger Du ellers Intet?"

„Nei," svarede hun og vilde gaae. Men Gaardbonis bad hende at holde sit Forklæde op. Saa tog han en halv Skjæppe Trækul og kastede deri. „Dem kan Du bruge til at tænde Ilden op med," sagde han. Med mange Taksigelser ledsagede han hende til Udgangen af Hulen.

Da hun kom ind i Kjøkkenet, var Ilden gaaet ud. Hun vilde have kastet Kullene paa Ildstedet; men see! det var lutter blanke Guldpenge.

Saasnart hendes Mand kom af Marken, viste hun ham Skatten og sagde ham, hvor den var kommen fra.

„Troer Du nu, at Gaardbonis er god?" spurgte hun.

„Ja, nu troer jeg det," svarede han.

Fra den Stund af var der en vidunderlig Fremgang i Alt, hvad han foretog sig. „Og man maa kjende denne Historie," — saaledes sluttede min Hjemmelsmand, — „for at kunne forklare sig Aarsagen til den store Rigdom og den overordentlige Lykke, der fulgte ham Livet igjennem, og som siden har fulgt enhver af hans Efterkommere."

(Fortalt af Knud Skytte med Tegninger af E. Petersen.)

Grimsbakke-Dyssen.

Fortalt af Carl Andersen. — Tegnet af O. Bache.

Paa en smal Strimmel klippefuldt Land mellem Fjeld og Fjord laa der etsteds i Island en Bondegaard. I Solskin saae det godt ud med den lille grønne Plet ned ad Fjeldskraaningen, der var groet frem under den nuværende Bondes Fader, som først af Alle ryddede Jord paa dette Sted. Faderen hed Grim og Sønnen hed Grim, og det var da en Selvfølge, at Gaarden fik Navnet Grimsbakke; den laa affides, langt fra andre Gaarde; tyst var det dog ikke om den alligevel, hverken Sommer eller Vinter; thi nedenfor bruste Havet, og oppe i Lien havde Ravnene Tilhold om en brat Klippe, der ludede ned over en dyb Kløft; og var her ensomt om Vinteren, saa var her desto livligere om Sommeren, naar Bønderne fra fjernere Bygder i Handelstiden droge til Kjøbstaden — Alle skulde de jo ad Veien, som løb nede langs Fjorden, den eneste fremkommelige Vei paa denne Kant.

Grim Bonde havde et eneste Barn, en smuk lille klarøiet Pige, der vel nu kunde være saa omtrent otte Aar. Hendes Fødsel havde kostet Moderen Livet, og derfor var hun nu Den, som hans Sjæl hang mest ved i denne Verden. Han kaldte hende „Solstraalen paa Grimsbakke," naar han kyssede hende Morgen og Aften; saa kaldte de Andre hende da for det Samme, de nød jo Alle godt af hendes glade Latter. Gamle Farmoer blev ung

igjen, naar hun blot fik den at høre, ja, havde hun lille Helga ved Haanden, saa blinkede Græsset for hendes Fødder. Men hun gjorde da ogsaa Gjengjæld, gamle Farmoer: saadan som hun kunde fortælle Eventyr og Sagn om Ellefolket og Gjengangerne — der var ingen Ende paa den Herlighed!

Naar Sommeren fik Folk i Reiseklæderne og de maatte her forbi, var det Helgas muntre Tid. At see dem der, Flok efter Flok, saa Mange i Følge, saa Mange i Række fra alle de mange Gaarde paa den anden Side af Fjeldet! Hun havde Rede paa, hvor Mange der hørte til hver Gaard; hun kunde kjende Konen og hendes Søn og Datter — de red jo foran paa de glindsende Travere; saa kom Karlen, der tømmede alle Pakhestene, en efter en, sammenbundne ved Hoved og Hale; saa kom endelig Husbonden selv bagest i Rækken, hvorfra han saae Alting efter i Sømmene, at Intet gik i Ulave — ja, hun vidste det godt, og dog gik det Altsammen forbi; thi her var intet Raststed, dertil var Græsgangen for ringe og Sandmarken for stenet.

Hun havde Øinene med sig, lille Helga, og det varede da ikke længe, inden hun fik Noget at grunde over: hvorfor sprang undertiden En og Anden af Hesten og kastede de tre Stene paa Stendyssen dernede ved Veien?

Det var en Aften, omtrent paa den Tid, da Lammene skulde vænnes fra. Helga havde med gamle Farmoer, der altid havde daarlige Øine og derfor gik med Skjærm for dem, været ude i Folden for at vælge sig et Eiendomslam ud af Flokken. Glad over sin nye Rigdom, hoppede hun foran den Gamle, der fulgte med, skjøndt det faldt svært nok, siden Veien var ujævn og Strikketøiet ogsaa skulde passes paa samme Tid. Veiret var smukt, Fjorden lyste, Droslen sang, og Barnet sang, og inden den Gamle vidste af det, var hun saa langt fra Hjemmet, som hun ikke var naaet i de senere Aar, saa langt, at hun selv med sit svage Syn kunde skimte Stendyssen, som dog laa helt nede ved Veien. Der maatte vist vækkes sære Minder hos den Gamle derved, siden hun gøs saa og strax vilde vende om — men paa det Lav! — saae ikke Helga netop i det Samme en lang Række, der skulde til Kjøbstaden — sexogtyve Heste havde hun allerede talt! — og var det ikke værdt at see paa?

„Det er den rige Magnus paa Fagredal, som her drager frem," sagde Farmoer; hun havde kjendt ham paa Røsten, da han raabte høit til Nogen foran.

Paa en mælkehvid Hest — Helga havde aldrig seet saa smuk en Hest før! — red forrest en Dreng med lyse Krøller og røde Kinder og et Par kloge Øine, og saa havde han en sort Filthat

paa Hovedet, og Rideburer med blanke Knapper og grønne Striber nedad Siderne! Saadan maatte i gamle Dage Kongesønnerne, hvorom Faer læste sidste Vinter, have seet ud! Hun bøiede Hovedet paaskraa af bare Undseelse.

Til ham var det, der blev raabt; „See, der har vi Grimsbakke=Dyssen! Aa, spring af, lille Thorvald, og kast de tre

Stene paa den forbandede Dysse!“ — Drengen af Hesten, sankede tre Stene op fra Veien, kastede dem paa Dyssen, og vips! som en Pil var han igjen tilhest, hvor han raabte: „Her rider jeg, lev vel, lille Pige!“ og affted fløi han. Snart derpaa vare han og den sidste Hest i Toget forsvundne henne i Vest, hvor Fjeldet syn=

tes at lukke for Veien. Hvor saae det blankt ud, han og hans hele Følge, som det gled bort fra Helgas Øine! —

„Lad os nu komme hjem, lille Helga," sagde Farmoer; „det er sent paa Dagen, Nadvertid og Sengetid for os To, Barn."

„Hvorfor kastede han Stenene paa Dyssen, Farmoer?" spurgte Barnet. „Hvorfor kastede lille Thorvald de tre Stene paa Dyssen?" — Jo, hun vidste den smukke Drengs Navn og skulde nok ikke glemme det igjen.

„Ja den Historie er ikke for Smaapigerne," svarede den Gamle. „Nei, lad os hellere høre paa hvor smukt Vipstjerten synger deromme bag Stenen! Aa, Du skræmmer den med din Heftighed, Barn! See, nu fløi den sin Vei — Du er for ivrig, lille Ven, saa sagte, saa sagte!"

Med en hos hende usædvanlig heftig Paastaaelighed havde Barnet grebet den Gamles Arm. Farmoer mærkede jo tilsidst, at her blev der ingen Fred, før den Lilles Videbegjærlighed var tilfredsstillet, og hun sagde da, idet hun strøg Huedusken, som under Helgas Ivrighed var sprungen hende ned over Ansigtet, tilside: „Ja, gaae saa kjønt stille som en rar lille Pige, at vi pænt kan vinde hjemad, saa skal Du faae den Historie at høre."

Og hun fortalte:

„Der tjente engang en ung Kvinde ikke langt herfra; ingen Brud i alt sit Sølv kunde see smukkere ud end hun gjorde, og altid lo hun og altid sang hun, saa Alle syntes godt om hende; der maatte Dagen lyse, sagde Folk, hvor hun gik frem. Men saa var det engang en Høst, da hun kom hjem fra Sæteren, at hun med Et blev stille, glemte at synge, gik ensomme Veie og græd tidt i Løndom. Der blev snakket Et og Andet herom, og saa gik Vinteren hen. Men da saa Sneen smeltede igjen om Vaaren, syntes hun at blive lettere i Sindet — men det havde ingen rigtig Art med den Munterhed, og en Dag hørtes det, at hun havde kastet sig ned i Kløften under Ravnebjerg derhenne, og var død paa en ynkelig Maade. — Og saa begravede de hende nede ved Veien, hvor Dyssen nu sees."

„Hvorfor kom hun ikke paa Kirkegaarden og blev lagt i Jorden, hvor min Moer ligger?" spurgte Barnet; hun talte dæmpet og Angsten stod malet paa det lille Ansigt.

„Hun havde dræbt sit eget Barn," sagde den Gamle; „derfor kom hun ikke i christen Jord. Og kjendes skal det, hvor det Skarn ligger, derfor voxer Dyssen af Stenene, der kastes over hende. Enhver, der veed om hendes Synd, kaster de tre Stene: den første, fordi hun gjorde Gud Fader saa haardt imod, de to andre for Guds Søns og den Hellig Aands Skyld. Det er til Skræk og til Advarsel!" sagde den Gamle med en Røst, der klang som fremmed

for Barnets Øre, saa skarp og saa skingrende var den nu. „Men hvad gaaer der af Dig? Helga, Helga!“ — —

Barnet havde sluppet hendes Haand og, som dreven af en hemmelig Magt, hun ikke kunde modstaae, løb hun af alle Kræfter tilbage til Dyssen. Ganske som Thorvald havde gjort, sankede hun tre Stene op fra Veien og kastede dem med stor Alvor, som sad hun paa Dommersædet: en var jo for Gud Fader, den næste for Guds Søn, den tredie for den Hellig Aand — var det da underligt, om hun var høitidelig, den lille Straffens Fuldbyrderske? — Men hvad nu? var det bare den sidst kastede Sten, der raslede ned af Dyssen, eller var det en opskræmt Spove, der skreg, eller var det nede fra Jorden, Skriget kom — hu, der var saa uhyggeligt overalt, at Helga med Et var ude af Dommerværdigheden og i fuldt Løb for at naae Farmoer; rigtig tryg følte hun sig først, da hun var paa Tunet og havde Stengjærdet bag ved sig og sin Fader foran sig: udenfor Gaarden stod han og bredte Favn for at fange sin lille Solstraale — dog mente hun næsten endnu at kunne høre Stenen rasle.

Men om Natten havde hun en Drøm. Det var i Skumringen — drømte hun — og hun stod alene nede ved Grimsbakke-Dyssen med en Sten i Haanden. „Kast!“ blev der raabt. Røsten var Thorvalds, men han var der ikke alligevel, hun kunde Ingen see. Hun kastede Stenen. „Nok en!“ blev der raabt. „En til!“ — og den tredie Sten var ude af hendes Haand; det raslede, det stønnede, det klagede, og see! — Helga vilde løbet sin Vei, men hun kunde ikke flytte Foden af Stedet, syntes hun — Dyssen skiltes ad, og en ung Kvinde med udslagne Haar, blege Kinder og Hænderne sammenknugede paa Brystet steg op af Jorden og fæstede et saa bedende og kummerfuldt Blik paa Helga, at Barnets lille Vorhjerte smeltede derved, og hun brast i en hulkende Graad ved Synet. Da sagde Kvinden: „Tak, Barn, for disse Taarer; det er de første, som Nogen har grædt over mig i mange Aar! jeg seer i dem, at Du ingen Sten vil kaste paa mig tiere og at Du vil faae de Andre til at høre op dermed; thi vide maa Du, Barn, at hver Sten, der i Haardhed kastes paa Dyssen, rammer mig i Hjertet, saa jeg maa skrige derved i Kval og Kvide. Hos Gud har min Anger og mine Taarer skaffet mig Tilgivelse; kun de haarde Mennesker hade mig endnu, de pege mig ud til Skam og Skjændsel for alle Tider og mærke min uindviede Jord. Vær Du mildere, Barn; lys Fred over mit Sted, Solstraale! Gjem mig for Menneskenes onde Øine!“ —

Kvinden forsvandt, men Helga blev vækket af Farmoer, som var vaagnet op ved at Barnet hulkede i Søvne. „Har Du havt

en ond Drøm, Barn?" spurgte hun; naa naa, sov nu igjen, Skat! Det har Ingenting at sige, for de stygge Drømme betyde jo det Modsatte, veed Du nok!"

Men her tog Farmoer feil — dette var ingen styg Drøm; i den blev Frøet lagt i lille Helgas Hjerte til hendes Livs deiligste Blomst. Det spirede, uden at hun vidste deraf. —

Men aldrig kunde hun glemme den blege Kvindes Bøn: „Gjem mig for Menneskenes onde Øine!" Hvorledes skulde det lade sig gjøre?

Ja, det var i en ny Drøm, at Salven blev strøget paa lille Helgas Øine — saaledes drømmer et Barn sig tidt paa rette Vei.

Hun drømte, at det var en smuk Foraarsmorgen, og Faderen skulde ud at see til Karlene, som vare i Færd med at „slette" Græsmark. Hvert Aar blev der slettet et Stykke, Stenene skaffede bort, Hullerne fyldte med Muld, og Grønsvær lagt derover — næste Aar var der i Stenenes Sted Græs og gule Blomster. „Vil Du med, Skat?" spurgte Grim. „Kom med og kald Blomsterne frem, Solstraale!" Helga fulgte med og saae til, de havde et slemt Arbeide for; der var just en stor, flad Sten, som var dem for stærk, den var ikke til at rokke ud af Stedet. „Nu da, saa lade vi den ligge, hvor den er, Venner!" sagde Grim Bonde. „Men Gavn skal den gjøre alligevel, dygtig med Muld og siden Græstørv ovenpaa, saa kan dog maaskee lille Helgas Lam engang der finde sit Foder!" — Da blev Barnets Syn opladt med det Samme: saadan skulde Dyssen klædes og gjemmes for Menneskenes Øine!" —

Ingen Bi er saa ufortrøden til sin Bedrift, som et uskyldigt Barnehjerte til at bane Vei for Solen og Lyset. Hvor flittig arbeidede Helga, for at Solen kunde komme til! Hvor mange, mange Gange fyldtes ikke det lille Forklæde med Muld, hvor længe syntes dog ikke denne sporløst at forsvinde i de forslugne Revner mellem Stenene! Hvor mange Dage, Maaneder, ja, Aar, skulde der ikke rinde, inden Dyssen blev til en grøn Høi — den lille otteaars Pige blev til en straalende Jomfru imens, først da græssede Lammet paa dens Top! Vinteren fulgtes af Sommeren, der hver bar sit smukke Mærke af denne Gjerning, hendes Barndoms bedste Leg; hvert Aar gik det fremad, til der engang kom en Sommer, da Høien stod færdig.

Alle undrede sig over, hvad hun havde for; men uvilkaarlig bøiede snart Gaardens Folk sig i deres stille Sind for denne Syssel; i deres Øine veg lidt efter lidt Forbandelsen fra Stedet — Barnehjertets milde Bedrift havde lyst det i Fred for dem. Saa kom Turen til de Forbidragende fra andre Bygder — ja, de maatte nok undres, hvor blev Dyssen af? De maatte være forbi

den, her var jo knap seet Straa før, og nu var her snart grønt som paa en Hvileplads i Dalene!

Men ikke nok med, at Dyssen blev til Høi i disse Aar; under dette Arbeide udvikledes ogsaa Barnets egen Sjæl paa den skjønneste Maade; Naturen, der ved hendes Hjælp udviklede sine rige Kræfter, var ikke utaknemmelig; det var, som hver Blomst, der skød frem under hendes Hænder, fik sit tilsvarende Billede i hendes Bryst; dog var det ikke saaledes, at hun blot levede et ubevidst, smukt og blidt Drømmeliv; thi Virkelighedskravet bankede aldrig forgjæves paa, og neppe vare Barndomsaarene rundne, før hun fuldt og ganske var Kvinde, var en Husmoder for Folkene efter gamle Farmoers Død og en Støtte for Faderen, som han kunde lide paa i Vel og i Vee.

Sommer fulgte Sommer; Folk drog forbi, naar de skulde til Kjøbstaden, men Ingen sprang af Hesten efter de tre Stene; thi Dyssen var forsvunden under det bløde Tæppe, der fra dens Top bredte sig rundt til alle Sider, og den grønne Kreds syntes at udvide sig mellem hver Gang de saae den — det var snart en hel Eng! —

Saa var det engang i Mai Maaned. Det første danske Skib havde kastet Anker ved Handelspladsen, og der spurgtes nye Tidender, deriblandt da ogsaa den, at nu var Thorvald fra Fagredal kommen hjem igjen med Skibet, efter med stor Hæder at have gjort sig færdig ved Høiskolen i Kjøbenhavn.

„Han bliver noget Stort engang, han!" sagde hans Moder, da der kom Budskab om Skibets Ankomst.

„Hvor faaer I nu en Kone til ham?" spurgte Nabokonen, som netop var i Besøg der. „Det maa da blive Amtmandens Elin; for ringere Kvindfolk ta'er han da ikke, kan jeg troe!"

„Ja, det faaer han selv om, men det Bedste er ham saamænd ikke for godt!" svarede Moderen.

Faderen sagde Intet, men han tænkte ligesaa stort om Sønnen, og saa red han til Kjøbstaden for at hente ham hjem. Hans bedste Heste vare med ved denne Leilighed, Ingenting var for godt, Alt var skinnende blankt. Magnus var en sat, stilfærdig Mand, men det var dog ikke frit for, at hans Hjerte bankede i Brystet paa ham ved Tanken om den Hæder og Glæde, han alt havde af sit eneste Barn. Men da han saae Sønnen der, rank og høivoxen, og, som vel studeret Mand, i fin Frakke og skinnende hvidt Linned, men endnu dog med det lyse, krøllede Haar og den gamle Klang i Stemmen, da blev det næsten for Meget for den Gamle.

„Gud skee Lov, at jeg seer Dig som Du var, da jeg reiste

hjemmefra," sagde Sønnen; „nu Tak for al din Godhed til denne Stund!"

„Tak selv!" sagde Magnus og tog sin store prægtige Søn i Favn. Mere kunde han ikke faae frem; men Taarerne, der i dette Dieblik trillede ned ad hans Kinder, fortalte Sønnen mange smukke Ting.

Paa en munter, mælkehvid Hest — jo den Gamle havde husket, hvordan hans Drengs Ridehest saae ud! — red Thorvald hjemad med Faderen. Veien var lang, men Nok var der at tale om og Nok at see efter. Han havde jo været saa længe borte, først til Undervisning hos Naboprovsten, saa i den lærde Skole paa Bessestad, endelig flere Aar udenlands, Meget, saavidt Mennesker fik raade, var derfor forandret imidlertid. Men Naturen var den samme; Fjeldet stod, som han havde seet det i sin Barndom, Fjorden var ens, Edderfuglene havde endnu Tilhold der nede ved Stranden — Alt var uforandret — men nu?

„Hvor ere vi nu, Faer?" spurgte Thorvald.

„Ved Grimsbakke," svarede Magnus; „deroppe har Du Gaarden, længere borte „Ravnebjergskløften", og her ved Veien — ja husk Dig nu om, Søn!"

Thorvald behøvede ikke denne Paamindelse; han huskede netop en Sommeraften, da han sprang af Hesten og kastede tre Stene paa en Dysse, saaledes som det var blevet sagt ham at gjøre. Det hele Barndomsbillede stod saa lyslevende for ham, at han i dette Dieblik endogsaa tydelig kunde see en nydelig lille Pige og en gammel Kone med Skjærm for Dinene — nei, nu er jo det Hele borte og den golde Egn forvandlet til en smilende Plet!

„Ja, Du maa nok undre Dig, Søn, over hvad Solstraalen paa Grimsbakke har udrettet, mens Du har været borte!" sagde Magnus, som derefter fortalte, hvad han og Alle vidste herom.

Under Faderens Fortælling blev Thorvald mer og mer tankefuld — for hans Sjæl voxede den lille Pige i Forklarelsens Lysglands, til hun stod for ham som den deiligste Kvinde — og det var hende, som stod der dengang med det skraabøiede, undselige lille Hoved! — Naar havde han hørt om et sligt Kjærligheds-væld! I Stilhed — imedens han tumlede omkring og troede at stævne mod det Store! — havde hun udført, hvad Himlen selv maatte hvælve sig i Glæde over: havde fredet om den brødefulde Kvindes Hvilested, faaet Anklagen til at tie, jaget det Urene bort, kaldt Velsignelsen frem paa de øde, de golde Steder!

„Hvor det er varmt idag, Faer!" sagde han, „lad os udhvile os lidt her paa Stedet." De sprang af Hestene, som ikke havde Noget imod en lille Fristund, og satte sig under Helgas Høi. —

„Nu troer jeg Folk begynder at hvile ud ved Grimsbakke!" sagde Grim smilende til sin Datter, da han saae Hestene græsse nede ved Veien. Helga skyggede med Haanden over Oinene — jo, en hvid Hest kunde ogsaa hun see, og saa var der en mørkebrun Hest med lys Manke og hvide Sokker. „Saa er det Magnus fra Fagredal, det er i al Fald hans Ridehest, den hvidsokkede der," sagde Grim. „Ja, jeg kan tænke, at han har været inde i Kjøbstaden efter Sønnen; nu er jo Thorvald fuldfærdig med sine Studeringer."

See nu var det kommet saa langt, at Folk satte sig i Læ af Høien, og han var den første Fremmede, som gjorde det! — Helga følte, at Forbandelsen var hævet.

Hun blev staaende paa Tunet, til hun saae dem stige til Hest igjen og ride bort. Da vendte han paa den hvide Hest sig om, saae tilbage til Høien og derfra op mod Gaarden. Hesten standsede, og han blev siddende en Stund i den samme Stilling. Helgas Hjerte bankede i stærkere Takt, hun vidste sig saa langt borte, at han blot maatte kunne skjelne de ydre Omrids af hendes Skikkelse, og dog strømmede Blodet til hendes Kinder, som saae han hende lige ind i Sjælen — saa nær havde han været hende lige siden deres Mødes første Dag.

Det var, som om Stedet blot havde manglet Indvielsen; thi siden de første Reisende, Fagredalsmanden og hans Søn, havde ladet deres Heste græsse der, skete det hyppigere, at andre veifarende Mænd standsede ved Høien for at bede. Dette var en stor Glæde for Grim. „I denne Uge har vi havt Folk dernede, to Gange saagar!" sagde han. — „I denne tre Gange — i denne hver Dag, ja nu tæller vi ikke mere — det gaaer jo snart for sig flere Gange om Dagen. Jo, nu er der Stads ved Grimsbakke, Solstraale!" og han gned sig fornøiet i Hænderne.

Men nu kom Helga selv kun sjelden derned; der var saa Meget at skjøtte paa Gaarden, at hun havde ondt ved at slippe hjemmefra, og desuden holdt hun sig nu hellere borte, naar der var Folkestimmel paa Veien; i den senere Tid var Ensomheden hende kjærest.

Saa var det dog engang, da det igjen begyndte at tage af med reisende Folk, fordi der blev Travlhed med Høhøsten, at Helga en Søndag Eftermiddag sad nede ved Høien og spandt paa sin Haandten. Flittig snoede hun Tenen, som om dette Arbeide var Alverden, men dog vare hendes Tanker visselig langt fra Traaden, som voxede om Stokken. Rundt om herskede den dybeste Søndagsfred; Bølgerne brødes i ensformig, dæmpet Takt mod Strandklipperne; nu og da hørtes et Maageskrig, eller en snøftende

Lyd fra Balder, den gamle Faarehund, som nød Sabbathshvilen i Græsset ved Pigens Fødder; men disse Afbrydelser tjente kun til at gjøre Stilheden i Naturen endnu kjendeligere. Da spidsede Hunden med Et sit Øre, reiste Hoved og gav et lille Bjæf, og i det Samme hørtes Hestetrav langt borte paa Veien. Pigen vaagnede op af sine Drømmerier, og vendte Hovedet mod Lyden: der var den hvide Hest, som hun lige i det samme Nu havde havt i sine Tanker! — Den nærmede sig — skulde vel forbi, men saadan som Balder tog paa Veie, var den da nødt til at holde stille.

„Skam Dig, Balder!" skjændte hun paa Hunden, „er det en Maneer, at skabe Dig saadan! Seer den Mand ud som....?" — Sætningen fik hun ikke endt; thi idet hun rødmende lod Blikket falde paa den unge smukke Mand, som holdt foran hende paa den hvide Hest, vendte Sammenligningsbilledet sig i hendes Tanker — det Herligste, hun i Løn havde drømt, traadte jo her frem i lyslevende Virkelighed! — —

Men paa Toppen af den lille Høi sang siden en Fugl i den smukke Sommeraften; han spaaede dem Ære og Kjærlighedens

Lykke; og sand blev den lille Sangers Spaadom: endnu længe efter, da Helga i de sene Aar sad som en gammel Kone med hvide Haar paa den fjerne Amtmandsgaard, nu sin kjære Amtmands hædrede Frue, kunde hun med Glæde tænke paa, hvad den lille Fugl hin Aften sang for ham og hende paa Grimsbakke-Dyssen.

Lidt fra Amerika.

Til det almindelige Slags Slæder, som trækkes, som skydes fremad, have Amerikanerne føiet et tredie Slags. Seilslæderne, dette nye Middel til at bevæge sig fremad paa Isen, kappes, medens de lange Vintre vare, paa Floderne og de store Søer i Norden, med selve Jernbanetogene.

Som man seer af Billedet, ligner en saadan Slæde saa temmelig Agterenden af et Skib. Den gjennemskæres paalangs af

en Bjælke, der i sin Forlængelse skærer en Tværbjælke, hvis Yderender hvile paa Mederne. Paa denne Bjælke staae de, der skulle manøvrere med Seilene. Masten er reist i den Linie, der overskærer Slæden i dens største Brede. Slæden er tiltaklet som en Kutter.

To saadanne Slæder, der hed „Vestenvinden" og „Drypstenen," have løbet omkap indbyrdes, samtidig med at de have kappedes med Iltoget fra New=York til Albany. Efterat de havde fulgt Toget i over en Time, løb de det tilsidst forbi.

Den Foretagelsesaand, Amerikanerne røbe i det Slags Opfindelser, gjenfindes i tusinde Træk. Mange Ting, der vilde forbause i Europa, følge i Amerika ganske af sig selv.

Hvem vilde i Europa finde paa at bruge en Jernbane til Jagt? For Amerikanerne findes der heri intet Overraskende. Pacific=Jernbanen, der forener Atlanterhavet med det stille Ocean, New=York med San=Francisco, og gjennemskærer de store ensomme

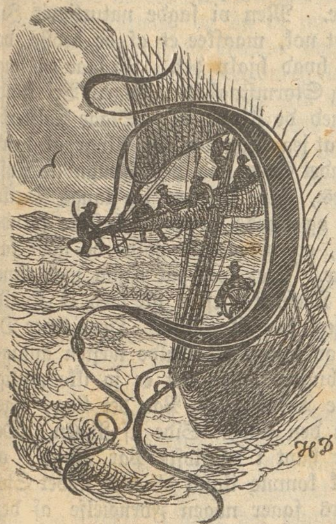
Sletter i det yderste Vest, støder ikke længer paa Indianerstammer, der, som de gjorde medens den blev bygget, nu prøve paa at standse den ved at sætte Ild paa Skovene. Indianerne ere flygtede, men de store Bøffelsværme færdes endnu paa Sletterne. De forekomme ofte i saa stort et Antal, at de, ved at spærre Veiene, kunde afstedkomme de største Ulykker. Men Togene standse, de Reisende springe ned paa Jorden og fyre deres Bøsser og Revolvere af paa Sværmen, der spredes til alle Sider. Det er denne Bedrift, vort Billede gjengiver.

— En amerikansk Rejsende fortæller os, hvorledes man grundlægger en By i de forenede Stater:

Ligeoverfor Fortet Yuma, siger han, paa venstre Bred af Floden Colorado, seer man en By i Begreb med at blive til. Dens Navn er Colorado-City; den bestaaer foreløbig af et eneste Hus, men den stiller alle mulige Fordringer, den er i Haabet selve Babylons Medbeilerske. Det er en af mine Venner, som har grundet den. I Selskab med nogle Guldgravere reiste han til Californien for at undersøge et Guldleie. Da han staaer paa Bredden af Colorado, gjør han Tegn til Færgemanden i Fortet, om at komme og sætte ham og hans Kammerater over paa den anden Bred. „Godt nok," svarede Færgemanden, en snedig Tydsker, der ikke spekulerede i Guldet, men i Guldgraverne; „godt nok, men jeg vil have 25 Dollars for min Uleilighed." De Reisende havde ingen Penge; men som erfarne Folk tilnikkede de ham deres Samtykke, og da de nu sad i Baaden, begyndte de at tænke over, hvorledes de skulde rede sig ud af Forlegenheden. — De faae en Idee. De beslutte at betale Færgemanden med Byggegrunde. De opstille Mærkepæle, opmaale Høiderne, afpæle Afstandene, og inddele Jorden i regulære Firkanter, der adskilles ved brede Gader; de glemme hverken Torvene, Parkanlæget, Kirkegaardene, Inddæmningerne mod Floden eller Dampskibsbroen. Den i Selskabet, der kan tegne, numererer Byggegrundene paa det smukkeste Stykke Papir, han eier; han døber Byen: Colorado-City; den venter nu kun paa sine Tusinder af Indbyggere. Aldeles betuttet af al denne Virksomhed kan Færgemanden ikke længer modstaae; han træder til, studerer Planen, kommer i Begeistring, forlanger Ret til at vælge de smukkest beliggende Grunde, fremfor Alt Grunden nærmest ved Landingsbroen. Man giver efter for hans Anmodninger. Man sælger ham et helt Kvarteer af Byen for 25 Dollars Grunden, og med en Stump Papir have Guldgraverne betalt deres Overfart.

Fra Stormflodens Tid.

En Sømandshistorie, meddelt og tegnet af Holger Drachmann.

et kulede allerede haardt medens vi laae ovre under Bornholm om Formiddagen. Vi maatte tilveirs og beslaae det ene Seil efter det andet, Søen blev stadig mere og mere krap, koldt var det, og naar Søerne brød' og vi tog Vand over, kunde det nok falde sig, at vi undertiden fik Isstumper mellem Hænderne. — Du, Hans, kan Du huske, hvad Skipperen sagde, da jeg gled ud paa Dækket og faldt ned i Læ, hvor jeg nær var bleven skyllet ud igjennem Lænseporten?" —

Den, der talte, var en ung Sømand, som jeg var truffen sammen med paa en Kro i det sydlige Falster. Den, hvem han tiltalte med Navnet Hans, var en ældre Fyr, ligeledes henhørende til det vaade Element. Begge havde de været ombord i samme Skib; den Yngre som Styrmand, den Ældre som Tømmermand. Skibet var forlist, og Besætningen var borte paa de To nær. De vare komne iland paa forskjellige Steder, og havde nu til gjensidig Forundring og Glæde fundet hinanden her.

Deres Meddelelse om Stormen, om Skibbrudet, om deres Redning og tillige, navnlig for den Yngres Vedkommende, om de Hændelser, der yderligere knyttede sig hertil, var jeg en opmærksom Tilhører af, og jeg fik Lov til senere at nedskrive, hvad jeg havde hørt, naturligvis med Forpligtelse til at holde de omhandlede Personer og Forhold saa upersonlige som mulig.

Ved Styrmandens Spørgsmaal smilede den Ældre paa en ham eiendommelig bister Maade, satte sit Glas Grog for Munden, tog en ordentlig Slurk, og svarede derpaa, idet han jog sin brede, tjærede og barkede Pegefinger ned i sit Pibehoved: „Skipperen? Ja han mente jo, at De ikke behøvede at jage saadan med at komme udenbords. Det kunde vi saamænd tidsnok komme, sa'e han, naar hun blev ved at staae med det Veir."

„Ja, og det gjorde hun," fortsatte den Yngre henvendt til mig. „Hun ikke alene blev ved at staae med Veiret som det var, men hun blæste mere og mere op paa en Ost=Nordost, og hen paa Eftermiddagen havde vi en Brandstorm for ikke at sige Orkan. — Dette gaaer aldrig godt, tænkte jeg, og jeg kunde see paa Skipperen, at han tænkte det samme. Men vi sagde naturligvis Ingenting. Skibet var sikkerlig godt nok, maaskee et af de bedste, der den Dag var i Østersøen. Men hvad hjalp det. Vi laae og huggede i Søen med klosrebet Fok og Stormstagseil. Ingen Vei kunde vi komme i den svære Sø og med de Klude til. Staae Falsterbo ind! — jovist! Og saa var det, at jeg begyndte for Alvor at tænke paa, at det maatte ende et eller andet Sted paa den sjællandske Kyst.

Som det nu var saaledes, saa kravler jeg langs Dækket hen til Hans, som dengang stod og havde Noget at bestille forude. Hver eneste Sø vaskede over os, og vi maatte holde os godt fast for ikke at blive slaaet ned i Læ. Det kom nu ogsaa med Snetykning; Fokken skørnede og rev Dieblikket efter ud med et Knald. — Dette her er ikke rart, siger jeg saa til Hans. Hvor troer Du omtrent, at vi kan være; jeg for min Part skulde næsten antage, at vi er et Stykke inde i Præstøbugten; men det er jo ikke muligt at bestemme det i denne fordømte Tykning. — Paa det Lag, siger saa Hans; vi er nok snarere paa den anden Side af Møen. Det er en svær sydlig Afdrift, vi har havt i de sidste Par Timer, og bliver det saadan ved, kan vi nok komme iland et eller andet Sted paa Falsterodden, — om vi ellers faaer nogen Fornøielse af det. — Det skulde jeg da haabe, svarede jeg. Og saa begynder jeg at tale til Hans om Falster og fortæller ham, at der etsteds dernede Syd for Nykjøbing var en lille Pige, som jeg havde truffet Vinteren i Forveien hos en Onkel af mig i Kjøbenhavn. Hende kunde jeg nok have Lyst at sige Goddag til, mente jeg nu; og saaledes passiarede vi sammen, og Hans, som jo var en gammel Sømand, og som var forlist et Par Gange, belærte mig om, hvordan man skulde bære sig ad hvis galt skulde være, og hvis vi virkelig, som jo forresten Alting tydede paa, skulde blive nødt til at sætte Skuden paa Land. At det kunde gaae os anderledes, tænkte vi i det Dieblik ikke paa, og Spøg var jo vistnok det Halve af, hvad vi dengang stod og talte om. Med Et hører jeg Skipperen praie mig. Jeg løber agterud og seer ham staae med Kikkerten for Diet rettet noget foran for tvers til Luvart. — Den Satans Slingren, raaber han; man kan ikke holde Glasset i Ro. Kan De see Noget der forude i Tykningen? — Neppe har han sagt det, saa kommer der et stort Fartøi ud af Mørket, bærende lige ned paa os. — En Seiler til Luvart! er der En af Mandskabet, der brøler, og inden Skipperen har faaet raabt Roergængeren an, tørner

Væstet mod vor luv Boug. Naa Du glade Verden! Skipperen styrtede saa lang han var ovenpaa mig. Jeg saae Roergængeren slippe Rattet og løbe forud, og jeg hørte Hans' Stemme, der kaldte paa mig. I Faldet havde baade Skipperen og jeg slaaet os noget. Det varede derfor nogle flere Sekunder end sædvanlig, inden vi kom paa Benene, og da vi nu skulde til at see os for, saa vare vi ved Stødet blevne svaiede om, saa at vi havde Vinden næsten agtenind; den hele Fokkereisning laa tvers over Bakken, Storerigget hang og dinglede, der var ikke en Mand at see paa Dækket, og den fremmede Seiler var allerede nede i Læ af os. — De Hunde-tampe, skreg Skipperen, de ere alle sprungne over i det fremmede Fartøi; gid Fanden annamme dem!"

Med Udtalelsen af dette fromme Ønske standsede min Ven Styrmanden og saae over til den gamle Fyr. „Ja, nu faaer Du først spinde din Ende, Hans, inden jeg haler for langt ind paa min. Denne fremmede Herre her vil vist gjerne høre, hvordan det gik Dig. Ikke sandt?"

Jeg bejaede det, lod Tømmermandens Glas fylde og bød ham en Cigar, som han forresten afslog, idet han pegede paa sin ene Kind, hvor en Knude som af en Tandbyld viste den Plads, som Skraatobakken allerede indtog. Denne Tobak blev paa en virtuosmæssig Maade eskamoteret ud i hans hule Haand; en Del af Glassets Indhold gled ind i det Rum, der foreløbig stod ledigt; derpaa udfyldtes Rummet igjen af Haandens Indhold, og han tog Ordet: „Naar der kommer Noget paa af det Slags, som Styrmanden her har fortalt, er der ikke Tid til mange Krussedul-ler. Det var et stort Skib, der tørnede os, og i en brændende Fart kom det ned paa os. En, to, tre, saa var Bougen knust; det luv Fokkevant, Bardoner og Stag sprang som Glas; jeg saae et Par af vore Folk blive kastede ned i Læ og gaae væk overbord. Jeg selv skulde vistnok have været samme Vei, men saa fik jeg Tag i det fremmede Fartøis Klyverbom, der ragede ind over vor Bak, og medens jeg hang her og hjalp de andre af Besætningen op til mig, saa var det, at jeg praiede Styrmanden. Idetsamme kom begge Fartøier igjen klar af hinanden, og vi fem, sex Mand drev væk med den fremmede Seiler. I en Haandevending var det Hele gaaet, og nu maatte vi i en Fart see at komme ned paa Dækket af det nye Skib; thi Bugsprydet begyndte allerede at dingle, og hele Forskibet havde jo ogsaa faaet sin Bekomst. Det var Normænd, vi vare komne ombord hos; og forslaaet som jeg var, løb jeg strax hen til Skipperen og sagde ham, at han maatte see at komme til Vinden igjen og forsøge at bjerge hvad Folk, der endnu kunde være ombord i den Skude, han havde overseilet.

Det var saamænd en meget flink Mand, men hans Roer

var knust, — hvad skulde han gjøre? Og saa drev vi da med Normanden, maaskee et Par Timerstid, maaskee mindre, og endelig stødte vi. Det var imidlertid blevet mørkt. Hvor vi var og hvor langt vi var fra Land, kunde Ingen sige. Folkene vilde strax have Storbaaden i Vandet, men Skipperen og jeg holdt paa, at vi Alle skulde blive saa længe ved Skibet som mulig; Skuden var stærk nok og kunde altid holde Natten over. Naar det igjen blev lyst, kunde man bedre bjerge sig iland; nu at gaae ud med Baaden i Mørket og i den svære Sø vilde kun være at gaae ad Helvede til ligestrax. Vi, baade Skipperen og jeg og et Par af mine egne Kammerater, snakkede godt for de Andre, saalænge indtil de Alle blev enige. Og saa blev vi da Natten over paa Skuden. I Begyndelsen havde vi Alle Arbeide nok med at faae Baaden saaledes hængt op ved Lossegrejer og andet Gods mellem Fokke og Stormast, saa at vi kunde bevare den for at blive skyllet overbord af Søerne, og saa at vi kunde faae den slingret udenbords naar vi skulde bruge den; men da der saa ikke længer var Noget at tage Haand i med, og Enhver kun tænkte paa at surre sig og bjerge sig, hvor han kunde bedst, saa kan De rigtignok troe, at Natten var baade lang og streng. Vi stod paa nogenlunde ren Grund; det var vores Lykke. Skuden var godt fortømret og ny i Bunden; det hjalp ogsaa. Men alligevel, sikke Stød vi fik, og sikke Søer vi tog over. Det, jeg var mest bange for, var, at Masterne skulde gaae overbord og tage Baaden med sig. Ja, det forstaaer sig, saa var vi jo gaaet med, Allesammen, og saa havde Potten været ude med det samme. Nu stod imidlertid Masterne, det vil da sige Undermasterne; for Stængerne vare heldigvis gaaede fløiten strax da vi stødte. Der var en Skibsdreng mellem Normændene, og saa var der to af mine Kammerater; de kunde ikke holde Kulden og det Vaade ud. Den lille Fyr hørte jeg græde og klage sig. Han havde surret sig i de underste Vævlinger af Storevantet, og Søerne vaskede hvert Øieblik op til ham. Saa praiede jeg ham, at han skulde flytte sig høiere op, og jeg firede mig selv ned for at hjælpe ham. Men han maa allerede have været stiv af Kulde, for da jeg var lige ved ham, og jeg havde raabt, at han skulde gjøre Surringen los, saa hørte jeg kun et Skrig, og saa var han væk. De to af mine Landsmænd og en af Normændene vare heller ikke at finde, da Morgenen endelig kom, og Allesammen vare vi slemt medtagne.

Et svært Høivande var det da Dagen gryede, og just som vi kunde begynde at skimte Landet forude, en halv eller tre Kvartmil fra os, lettede Skuden sig og gik i Drift indefter. Det var et Held, at vi paa den Maade kom længere ind. Skuden kunde neppe holde sig mere. Den var saagodtsom synkefærdig og drev

dødt gjennem Vandet. Efter en halv Snes Minuter stødte den igjen og rullede tungt om paa Siden, medens Vandet væltede op af alle Luger. — Se saa, Folkens, raabte jeg; nu eller aldrig! Og saa smed jeg Surringen af mig og firede mig ned i Storbaaden, der var slingret helt ud over den læ Reiling og næsten naaede Vandet, som jo var smult her da Skroget brød Søerne. Der var kun en sex, syv Mand, der havde Kraft til at gjøre som jeg. Vi kappede med Kniven det Linegods, der holdt Baaden, og nu flød vi paa Vandet, og med Fare for at blive knuste mod Røsterne, blev vi liggende her et Par Minuter for at see, om ingen af de Folk, der sad i Vantet eller i Mersene, kunde komme ned til os. Et Par Stykker prøvede ogsaa derpaa. To sprang ned i Vandet, og dem fiskede vi op i Baaden. En Tredie plumpede ned, men faldt med Hovedet mod noget Tømmer, og ham saae vi ikke mere. Nu begyndte Fokkemasten at vakle, og vi turde ikke blive liggende længer. Saa tog vi til Aarerne, og saa gik det ud i Brændingen."

Her gjorde Fortælleren et Ophold, som han benyttede til at underkaste sit Glas en dybtgaaende Undersøgelse, samt til ved et Sideblik henimod mig at forvisse sig om, at hans Fortælling ogsaa havde gjort det rette Indtryk paa „Landkrabben." Da det syntes, som om han var bleven tilfredsstillet i saa Henseende, tog han atter fat paa den korte Pibe, som han havde lagt fra sig paa Bordet strax ved Begyndelsen af Styrmandens Meddelelser, og som han nu gav sig til at udkradse, stoppe og tænde, uden tilsyneladende i ringeste Maade at besværes af Hensyn til det Kvantum Tobak, han allerede nød Behageligheden af paa anden Maade.

„Vi arbeidede os gjennem Brændingen," vedblev han; „men skjøndt Baaden vagede temmelig godt paa Vandet, brød Søerne dog altfor tidt og vare i det Hele taget altfor krappe til at vi ikke skulde faae Vand ind over os hvert Øieblik. Vi sad næsten i Vand til Tofterne, og Halvdelen af os maatte stadig øse med Huer og Sydveste medens de Andre roede. Vi havde kun tre Aarer; den norske Skipper styrede med den ene, og med de andre arbeidede vi. Det gjaldt naturligvis om ikke at komme tvers for Søerne, og det gik ogsaa ganske godt indtil den ene Aare knækkede. Saa maatte vi tage Skipperens og roe og styre paa en Tid. Jeg sad netop og øste, og havde Ansigtet ind imod Land. Jeg kunde allerede see en Brink med store Træer. Jeg kunde see, hvor Jorden havde løsnet sig fra Rødderne, der ragede ud over Vandet som Ræddikeknipper. Der var ikke Spor af nogen Forstrand. Det Hele var en eneste hvid Brænding, som kastede svære Grene og Vragstumper og andre sorte Tingester om imellem hverandre. — Det var da et nederdrægtigt Sted at komme iland paa, tænkte jeg

netop ved mig selv. Naar man ikke kan faae fat i en af Rødderne, saa kan man nok ligesaa godt pakke ind strax. Neppe har jeg tænkt saadan, saa hører jeg en almægtig Braadsø komme rullende. Jeg dreier Hovedet og seer idetsamme den glasklare, skummende Satan hvæse saagodtsom lige over Hovedet paa Skipperen, der sad paa den agterste Tofte. Jeg troer nok, at jeg brølte: Varsko! men bande paa det, vil jeg dog ikke, for i samme Dieblik vare jeg og vi Allesammen helt under Vand. Det var akkurat som jeg kan tænke mig en Mand ligge under et stort Hølæs. Da Slaget og Trykket var forbi, mærkede jeg, at jeg havde Noget under den ene Arm. Det var en af Aarerne. Selv laa jeg og drev i Vandet. Baad og Mennesker var der ikke Spor af. Jeg kan gjerne sige, at jeg svømmede ind mod Land, men jeg blev nok snarere tilligemed Aaren, som jeg ikke gav Slip paa, kastet derind. Jeg kan akkurat huske, at jeg med Aaren foran mig og noget Braggods rundtomkring mig af den sidste Sø blev kylet op mod de Trærødder, som jeg netop havde tænkt paa i Baaden. Da Vandet strømmede tilbage, var Aaren eller Braggodset eller begge Dele bleven viklet ind bag mig imellem Rødderne og Grenene. Hvordan det gik til, skal jeg ikke kunne sige; men nok er det, at der var Noget, der holdt fast paa mig, og saa holdt jeg fast igjen. Saa kom jeg tilsidst til at staae opreist, og slæbte mig et Par Skridt ind imellem Træerne, og der faldt jeg saa omkuld og blev liggende, indtil Bonden fandt mig og kjørte mig hjem til sig og fik mig tilkøis."

Jeg spurgte Tømmermanden, hvor omtrent han var kommen iland. „Ja Fanden maa vide, hvorledes vi har seilet," raabte han og fægtede i Luften med Piben. „Jeg mente, at vi maatte være komne helt sydpaa, ned paa Lolland eller deromkring; men vist er det da, at jeg kom iland paa det sydlige Møen nede ad Grønsund til, og ligesaa vist er det, at jeg var den eneste Levende, som kom iland der. Om det nu var „Tolken," vi havde stødt paa, eller om det var en anden Grund, det skal jeg ikke kunne sige. Da jeg havde ligget en Dagstid tilkøis hos Bonden, som havde fundet mig, gik jeg ned til Stranden igjen, men der var hverken Baad eller Skib at see. Et Par Dage efter skal der nok være drevet nogle Lig op der i Nabolaget. Lodserne ved Grønsund vilde vide, at der samme Morgen, som jeg var kommen ind, var observeret et stort Skib ude paa Tolken. Det havde nok ligget der et Kvarterstid, men saa var der ikke Skib at see mere. Men jeg gik nu over paa Falster og fulgte hele Kysten sydefter, for jeg vilde see at finde mit gamle Skib og muligvis Styrmanden der; Skipperen var et Fæ, ham kunde det være det samme med.

— Og saa fandt jeg da Styrmanden her, og vel var det, og nu kan han spinde videre paa sin Ende."

Den gamle Ulk rakte sin store, barkede Næve over Bordet til sin unge Elev, Ven og Foresatte. Man udvexlede et taust, hjerteligt Haandtryk, der ligesom satte et djærvt Punktum efter den simple, kunstløse Fortælling. Saa tog den Yngre Ordet:

„Da Skipperen og jeg vare blevne ene ombord paa den ramponerede Skude, havde vi jo ikke stort Andet at gjøre end at lægge Roret lige i Skibet og Tungen lige i Munden. Saalænge vi endnu havde lidt Dagslys tilbage, arbeidede vi med Øxerne forude, og det lykkedes os ogsaa at faae det Meste af Fokkerigningen klaret væk. Storstangen var saa venlig at blæse overbord af sig selv; og da nu Skuden paa den Maade blev lettet, trak hun heller ikke Vand saa glubsk som ligestrax. En dygtig En paa Skalmeien havde hun faaet, og mærkelig var det alligevel, at hun kunde holde sig flot saa længe som hun gjorde. Saa begyndte det da at blive mørkt, og da nu Skipperen tog paa at klage sig og talte om Kone og Børn, gik jeg nedenunder for at bjerge nogen Proviant; thi, som jeg sagde til mig selv: Vind og Sø er slemme nok; skal man ovenikjøbet være fastende, saa maa man nok klage. Der var allerede et Par Fod Vand i Kahytten, og Brød og Smør var fordærvet; men en Flaske gammel, vestindisk Rom fandt jeg i et Skab, og den gik jeg op med paa Dækket og bød Skipperen. En lille Smule „hellig" havde han nu altid været, og da han saae mig med Flasken, gjorde han et Ansigt ligesom en Gedebuk, der vil stange, og spurgte mig, om jeg vilde drikke mig fuld. — Nei, saa min Salighed om jeg vil, raabte jeg. Men jeg er saa vaad som en Sælhund og saa kold som en Istap, og om det saa var min sidste Vagt i dette Liv, saa vil jeg tage mig en Mavekradser. Og dermed satte jeg Flasken for Munden og tog en ordentlig Slurk. Jeg bød atter Skipperen, men han havde foldet Hænderne og rystede paa Hovedet. Saa kylede jeg Flasken langt ud i Søen for at vise ham, at min Hensigt virkelig kun havde været at forfriske mig, ikke at gjøre mig til et Dyr, saaledes som mange Søfolk, og navnlig de engelske, i et saadant Tilfælde gjøre. — De skulde bede til Vorherre, sagde han saa; det kan ikke vare længe, inden vi tørne paa Land, og saa Gud hjælpe os. — Ja, Gud hjælpe os, sagde jeg; og det vil han ogsaa nok, hvis vi ellers har Mere at skulle udrette i Livet. Vi kan ikke tvinge ham med Bønner; har vi opført os bravt og honnet, saa sparer han os nok, hvis vi skulle spares, og saa behøve vi jo ikke at bede ham derom. Har vi været nogle Slyngler, saa nytter det skam ikke, at vi nu hyler ham Noget for. Jeg troer nu forresten, at det mest kommer an paa, om vi skal gjøre mere Gavn, og om vi kan

gjøre mere Gavn. — De er et ungt Menneske, sagde saa Skipperen, og De taler saaledes; De skulde skamme Dem. Og saa begyndte han at ramse Noget høit op. — Jeg vil ikke gaae i Rette med Dem, sagde jeg nu ganske rolig. De er en ældre Mand, De er Skibsfører her, og De har ført Skibet flinkt lige indtil nu. Jeg vil blot sige, at jeg synes, at en Mand og navnlig en Sømand maa være fortrolig med at skulle døe, og at det Bedste er at kunne gaae Døden imøde saa modig som mulig. Men alle disse Bønner gjør En angst og urolig. Jeg kan jo høre det paa Deres Stemme; De er bange. Og hvis det saa endda var Deres egne Ord. Men det er jo Noget, De har lært udenad. De veed jo neppe, hvad De selv siger! — Jeg har Kone og Børn derhjemme, svarede han; det har De ikke! — Nei, sagde jeg, men om jeg saa havde to Koner og to Hold Børn, saa gavnede jeg dem dog ikke ved at bære mig saadan ad, som De nu gjør. — Idetsamme saae jeg ude i Mørket over vor luv Laaring en lang, hvid, blinkende Stribe og hørte nu den raslende Lyd af en Styrtesø. — Ned med Roret! raabte jeg til Skipperen, og sprang op i det luv Storevant. Men Skipperen maa allerede have været saa forvirret, at han ikke hørte mig. Vi fik vist tre Fjerdeparten af Braadsøen. Det lød ligesom en Torden, da Søen brød ind over os. Skandseklædningen knustes, hele Dækket var en eneste Vandhvirvel; det rev og ruskede i Vantet, hvor jeg klamrede mig fast, og Vandet vedblev længe at løbe fra agter til for, fra Styrbord til Bagbord, og, saavidt jeg kunde skjelne i Mørket, var alt fast og rørligt Gods skyllet væk af Dækket. Jeg brølede paa Skipperen, men der kom intet Svar. Saa fik jeg fat i et Fald, halede det ud igjennem Blokken og surrede mig fast i Vantet for det Tilfælde, at der skulde komme en ny Styrtesø, nu da der ikke længer var noget Styr paa Skuden. En Del af Lasten var Planker. Det var vel paa dem, vi drev, kan jeg troe. Og nu sad jeg der i Vantet og tænkte paa mange Ting, og hvad der mest holdt Modet oppe i mig, vaad, forfrossen og alene som jeg følte mig, det var Tanken om den lille Pige, som maaskee ikke var saa farlig langt borte. Ja, underligt var det, men jeg tænkte bestandig, at, siden det endnu var gaaet mig saa heldigt, saa maatte jeg vel ogsaa komme iland paa en nogenlunde skikkelig Maade. At det bar indefter Land, det vidste jeg. Vinden kunde neppe være sprunget synderlig, og det var jo for den, jeg drev. Paa Falster eller Lolland maatte det ende, og hvor var jo ligegyldigt, naar jeg bare slap vel fra det. Det blæste nu aldeles storartet; der var ikke længer Tale om Braadsøer; hele Havet var et eneste Braad. Jeg kunde derfor ikke skjelne Brændingen og Grundsøerne da Skuden endelig kom ind. Vi laae heldigvis paa langs i

Søerne da hun tørnede. Ved Stødet svaiede hun Siden til, men fik atter en Sø ind under sig, og paa den løb hun et Stykke, tørnede saa atter og blev liggende helt paa Siden. Jeg entrede op i Merset og gjorde mig fast der. Ikke længe efter faldt Masten. Jeg blev rullet et Par Gange rundt i Søen og tabte næsten Veiret. Da jeg mærkede, at Masten havde haget sig fast i Røstet, kappede jeg med min Kniv Surringen, der holdt mig; en Sø fik fat i mig og drev mig et Stykke frem; jeg følte Grund under Fødderne, og nu blev jeg puffet og stødt frem, og saadan blev det ved at gaae, halvt svømmende, halvt kravlende, uden at Vandet mærkelig nok vilde helt forlade mig. — Landet her maa være oversvømmet, tænkte jeg da. Jeg kunde ogsaa mærke, at jeg snart sank ned i blød Grund, snart kom over forskjellige Gjenstande, som ikke kunde ligge paa en nøgen Strandbred. Frygtelig udmattet var jeg imidlertid bleven, og da jeg i Mørket øinede noget stort, sort Noget, brugte jeg mine sidste Kræfter for at naae det. Det viste sig at være et Hus. Halvt sammenstyrtet syntes det allerede at være, men det gav dog Dækning foreløbig. Jeg kom op paa Taget, satte mig til Hvile og lyttede efter, om jeg kunde høre Stemmer af Mennesker; men Alt var stille. Jeg hørte kun Vandet slaae op mod Væggene indenfor og Havet gjøre Spektakel i nogen Afstand. — Ja, ja, tænkte jeg; dengang slap jeg dog fra Havet. Nu skulde det da gaae underligt til, om jeg skulde drukne paa Landjorden! —

De Anstrengelser, det havde kostet mig at naae saavidt, havde givet mig Varme i Kroppen. Men da jeg dyngvaad, som jeg var, havde siddet nogen Tid paa Taget, mærkede jeg nok, at jeg begyndte at blive stiv. Jeg borede mig da igjennem Straaet og kom ind paa Loftet, hvor jeg sad og krøb sammen til henimod Morgenen. Da det begyndte at lysne gjennem Gavllugen, kunde jeg see mig omkring i Hytten. Hvis den i det Hele taget havde været beboet, maatte Folkene have rømmet den itide. Der var ikke Spor af Klædningsstykker at finde paa Loftet, og da jeg igjennem en Lem i Loftsgulvet kiggede nedenunder, saae jeg kun mudret Vand og nogle ganske enkelte Stykker Bohave ragende op hist og her. Jeg saae ud ad Gavllugen. Alt var Vand rundtomkring; der gik nu formelig Brænding paa sine Steder, og Vandet og Stormen ruskede i den stakkels Hytte, saa at den knagede og bragede i alle Sammenføininger. Jeg mærkede ogsaa, at Vandet voxede med hvert Dieblik, og ligesom jeg allerbedst tænkte paa, hvor galt jeg sad i det, og at det nogenlunde var det samme som at være ombord i en Havarist, ramlede Vægge og Skillerum sammen nedenunder mig, Vandet sprøitede op igjennem Lemmen i Gulvet, og jeg krøb igjen udenbords paa Taget gjennem det Hul, jeg havde lavet mig; Taget

med sit Sparreværk løsnedes lidt efter lidt fra Stolperne nedenunder, og saa gik jeg i Drift med mit nye Fartøi.

Det vil maaskee lyde underligt, men vist er det, at jeg befandt mig meget bedre nu, da der igjen var kommen Gang i Tingene, og den Spænding, hvori jeg var, indtil jeg fik at vide, hvorhen det bar og om Fartøiet vilde holde, satte mig Varme i Blodet og holdt Humøret oppe. Seiladsen var endda ikke af den langsomste; der var rigtignok ikke meget Styr paa Skuden, og engang imellem svaiede den flere Gange rundt paa samme Plet, indtil atter den overveiende Strøm og Vindretning drev mig og Skuden videre indad Landet til. Sommetider ragede vi uklar med et Træ eller med skjulte Grunde, og naar da Vind og Vand pressede paa og Sparreværket strittede imod, saa frygtede jeg rigtignok, at Skuden skulde skilles ad. Dog, Straaet og Lægterne vare seige, og mit Fartøi holdt nogenledes sammen. Efterhaanden som det blev lysere, saae jeg flere Gjenstande omkring mig rage op over Vandet, baade Træer og Tage, og paa nogle af disse troede jeg ogsaa at kunne skjelne Folk, som rakte Armene iveiret og viftede med Klædningsstykker. — Ja, havde jeg blot en Jolle, tænkte jeg, saa skulde jeg nok komme Eder til Hjælp, Godtfolk. Men nu er jeg selv ikke bedre faren end I! — Nogen Tid efter opdagede jeg Noget, som jeg strax troede var et Menneske, der kæmpede med Vandhvirvlerne. Jeg førtes lige ned imod Stedet og stod allerede klar til at springe ud og forsøge paa at redde Vedkommende, da jeg saae, at det var en stor, sort Hund. Saasnart det stakkels Dyr fik Øie paa mig, tudede det ganske høit og gjorde nogle Kraftanstrengelser for at komme mig paa Siden. Jeg holdt fast i en af Taglægterne, bøiede mig saa langt ud over Vandet, som jeg kunde, og fik da ogsaa Greb i den krøllede Pels, og nu var vi to Mand, eller, hvad jeg vilde sige, en Mand og en Hund ombord paa Taget. Snart efter blev jeg praiet af en Karl, der kom roende i en Baad. „Er I Flere derinde?" raabte han. — Javelnok, svarede jeg; drei blot under og kom til Faldrebet, for Skuden her holder ikke længe! — Han forstod mig nok ikke rigtig, men kom alligevel paa Siden af os, og Hunden og jeg kom da i Jollen. Han havde nok heller seet, at Familien havde været noget større; men nu havde han engang faaet os med, og saa blev vi der. Jeg trængte til at røre mig, og saa tog jeg fat i Aarerne, og Karlen og Hunden satte sig ned, og Begge gloede de paa mig, men hvem af dem, der gloede mest, skal jeg ikke kunne sige. Karlen kunde vel nok see paa mig, at jeg var Sømand, men lang Forklaring var der ikke Tid til, han pegede blot paa et Hus noget borte, og jeg roede til. Vandhvirvlerne tog til, flere Strømninger krydsede hinanden, Træer og Gjærder kom iveien, og det blev an-

strengende nok at roe. Imidlertid naaede vi dog et Hus, hvor Folkene sad i Gavllugen. Taget var flænget paa flere Steder, Lægter og Stolper strittede ud overalt. Det saae overmaade skrøbeligt ud det Hele. Der sad et Fruentimmer og hældede sig over et lille Barn, og en Mand stod opreist og raabte af alle Kræfter. Jeg rendte Stevnen af Baaden fast i Tagskægget, eftersom Strømmen løb altfor stærkt langsmed Gavlen, til at vi kunde blive liggende der: saa sparkede vi Hul i Straatækningen, fik først Barnet langet ud, og tog saa Folkene i Baaden. Karlen og jeg tog derpaa hver sin Aare, og da jeg spurgte, hvor vi skulde hen,

pegede han paa en Samling af Tage, der laa omkring et Kirketaarn, og sagde: „Til Byen begribeligevis." Det begreb jeg nu ikke saa lige, men vi satte da Kursen henimod det Sted, som han viste.

Da vi kom nærmere, saae jeg nok, at her engang kunde have været en By. Men for Dieblikket maa jeg rigtignok tilstaae, at Byen tog sig bedrøvelig ud. Alting svømmede om mellem hinanden. Stole, Borde, Kasser, Senge og Vugger. Husenes Mure og Vægge vare gjennembrudte af Vandet, Gavlene vare skredne ud, og Tage og Høstakke drev omkring. Jeg saae saagodtsom ingen

Mennesker; de maatte enten være bjergede eller druknede. Et Sted drev Liget af en gammel Mand os forbi, og da Fruentimmeret i Baaden fik Øie paa det, gav hun sig til at skrige himmelhøit og raabte, at det var hendes Fader. Hun vilde absolut have fat i det; men nu blev Strømmen saa stærk inde imellem Husene, at vi maatte bære af og see at komme udenom Byen. Aarerne kunde vi snart ikke længer bruge til at roe med; Træer og Havegjærder, Plankeværker og alle de svømmende Sager kom os hvert Øieblik iveien. Vi maatte stage os frem, og endelig førte Strømmen os ned ad en Gyde, hvor et Brøndtræ nær havde spærret os Veien og hvor to Huse laae styrtede, det ene forover, det andet bagover, ligened paa Landsbykirken, som efter Karlens Ord skulde være det Sted, hvor man var mest i Sikkerhed. Da vi kom til Kirkegaardsmuren, fik vi Øie paa nogle Mænd, der vadede om mellem Gravene. Udenfor Muren stod Vandet vel et Par Alen, men indenfor gik det Folkene knap til Knæerne. Jeg praiede Folkene, og vi fik vore Passagerer udskibede. De derinde mente, at Vandet var begyndt at falde, men jeg mente Nei, thi ellers maatte man kunde see det paa en forandret Strømretning. Som vi nu saaledes stod og talte sammen, spørger Karlen, om man havde hørt Noget til dem derovre hos Forpagteren. Svaret lød, at man ikke havde hørt Noget til dem, men de vare vist ilde stedte, for Gaarden laa jo lavt og paa fri Mark. — Hvad er det for en Forpagter, spørger jeg saa ganske tilfældig. — Jeg troede, De kjendte Forpagterens, sagde den ene af Folkene; det er jo hans Hund der i Baaden. — Nei, virkelig, siger jeg saa, og giver mig til at klappe den Sorte. Idetsamme bliver Forpagterens Navn nævnet. — Død og Pine! raaber jeg, hedder denne By saadan og saadan? — Folkene gloede lidt paa mig og svarede saa: Ja naturligvis. — Og er der ikke en ung Pige fra Kjøbenhavn i Huset hos Forpagteren? — Jovel, det er den lille Frøken, som hver Dag pleier at komme..... Ja Tak, det er godt! Og udenat spørge Karlen om Forlov, satte jeg af med Aaren og sagde til ham, at jeg vilde over til Gaarden.

Vi skulde bagom Kirken og udover Marken. Her var Vand nok til at flyde paa, og Plads nok til at bruge Aarerne. Men Strømmen løb en brændende Fart herude paa det aabne Strøg, og jeg troer aldrig, at jeg har anstrengt mig saameget ved nogen Roening. Da jeg nogenlunde var kommen paa det Rene med Strømmens Styrke, og da jeg nu kunde skjelne Gaardens Tage for mig, rettede jeg Kursen i Vinkel efter Strømmen, og da vi saaledes havde taget Afdriften i Betragtning, kom vi omsider aldeles aandeløse derover. Det var en større Gaard med fire Længer. Efter hvad jeg i en Fart kunde see, havde Murene staaet

sig nogenlunde godt, men Vandet havde dog naaet Vinduerne, ja paa sine Steder var det et godt Stykke op ad Sprossen, og Beboerne maatte forlængst være oppe paa Loftet. Vi skoddede Aarerne og praiede, men Ingen svarede. Saa søgte jeg at komme omkring den ene Længe for at række Gavlen af Beboelseshuset; men nu pressede Strømmen stærkere og stærkere paa, og mærkelig nok fra den modsatte Side af før. Vandet maatte altsaa være ved at falde. Jeg vidste, hvad det vilde sige, naar en Ting i længere Tid har været under Tryk fra den ene Kant og nu pludselig faaer Trykket fra den modsatte. Hvor stærke Murene vare, kunde jeg ikke sige; men jeg vidste, at nu var der først rigtig Fare, og saa pressede jeg da paa med Baaden for at komme saa nær ind som mulig. Med Et knækker min Aare, Baaden hvirvler rundt, og nu driver vi forbi Gavlen og føres bort fra Huset udover Havegjærdet. Jeg staaer op paa Toften, giver et Sæt og springer ud i Vandet. Hunden efter mig. Karlen brøler paa mig, men jeg lader ham brøle. Jeg faaer fat i en Busk, kommer op paa Gjærdet, glider atter ned, men faaer Fingre i den store Hund. Dennegang var det Hunden, som hjalp mig. Vi komme igjen op paa Gjærdet og arbeide os frem, indtil endelig Strømmen bliver svagere i Læ af Beboelseshuset. Saa vader jeg hen til et af Vinduerne; Ruderne ere knuste i Forveien. Mine store Søstøvler ere tunge af Vand, jeg sparker hele Vinduessprossen ind, kryber igjennem og trækker Hunden med mig. Hunden svømmer og jeg vader fra Stue til Stue, og endelig finder jeg Trappen, som fører op til Loftet. Nu giver Hunden sig til at gjøe, som om den var besat, og da jeg faaer Døren til Loftskammeret stødt op, seer jeg tre Fruentimmer, som komme styrtende henimod mig, skrigende: Red os, frels os! Henne ved Loftsvinduet sidder en ung Pige, og da hun seer en fremmed Mand, skjuler hun Ansigtet i sine Hænder. Hendes Tøi var hvidt, og det var nok egentlig ikke den Dragt, hvori unge Piger pleie at tage mod Fremmede. Men jeg siger til hende: Herregud, kjæreste, bedste Frøken, det er mig, see paa mig; jeg har hørt, at De skulde være her, og nu er jeg kommen for at hjælpe Dem! — Der bliver jo nu stor Forundring. De øvrige Fruentimmer er nok Jomfruen og Pigerne paa Gaarden. Modet kommer igjen iveiret da jeg er hos dem. Forpagterfolkene ere kjørte bort den foregaaende Dag. Karlene paa Gaarden er der Ingen, der har seet noget til. Det har været en slem Nat for de Stakler."

„Ja seer De, min gode Herre," sagde den unge flinke Sømand til mig, da han var kommen saavidt i sin Fortælling; „jeg har fortalt Dem alt Dette kort og godt, fordi jeg ikke kan fortælle saadan Noget paa anden Maade. Jeg turde ikke lade Fruentim-

merne blive for længe der, hvor de vare, da jeg ikke vidste, hvor stærkt Huset var. Jeg gik atter nedenunder og undersøgte Vandstanden. Vandet var ganske rigtig faldet noget, og da jeg nu skulde til at kigge efter Baaden, saae jeg baade den og Karlen ligge i nogen Afstand fra Gaarden ude ved et Træ. Saa gik jeg op paa Loftet og vinkede udad en Luge, at han skulde komme hid. Det kunde han imidlertid ikke; der var grundt Vand mellem Havegjærdet og ham. — Ja, ja, tænkte jeg, kan Du ikke komme til

mig, saa kan jeg komme til Dig! — Og saa forestillede jeg Frøkenen, at vi maatte see at komme ud til Baaden, inden Vandet tog til at voxe igjen. De Andre gjorde Ophævelser og vare bange; men den unge Dame sagde, at hun betroede sig i Et og Alt til mig, og saa lod hun sig tappert føre nedenunder og ud igjennem Vinduet. Og da vi vare komne ud i Haven, tog jeg hende op paa mine Arme, og nu vadede jeg gjennem Vandet, der sommetider gik mig over Knæerne, men dog i den sidste halve Time var blevet

roligt. Kun engang, det var da jeg lige var kommen ud paa Marken, gik jeg i til op paa Livet. Da pressede den Lille sig ind til mig; det kolde Vand forskrækkede hende, og hun besvimede. Jeg blev kun saameget desto stærkere, og jeg følte, at om jeg saa skulde have svømmet med hende tilbage til Byen, kunde jeg have gjort det.

Endelig naaede vi da Jollen. Jeg lod Karlen gaae ind efter de Andre, og saa satte jeg den unge Dame ned paa Bunden af Baaden med Hovedet støttet mod Toften. Den stakkels lille Pige var endnu besvimet. Jeg vidste slet ikke, hvad jeg skulde gjøre; men da hun saae saa sød ud som hun sad der, saa bøiede jeg mig ned og kyssede hende. Strax efter lukkede hun Øinene op og saae ængstelig paa mig. Saa kyssede jeg hende atter og sagde hende en hel Del gode Ting, og saa smilede hun og sagde, at nu var hun ikke længer bange.

Da jeg nok var bedre Sømand end Karlen, saa prøvede jeg mig frem med Aaren og fandt ogsaa en Rende med dybt Vand, der naaede længer ind mod Gaarden. Jeg stagede Baaden saa langt ind jeg kunde, og da herved Indskibningen af Passagerer var bleven lettet, saa fik vi snart de Tiloversblevne ombord. Vi kom da atter over til Byen, og...og...naa ja, Resten falder jo af sig selv."

Her saae den unge Sømand med et halvt skjelmsk, halvt forlegent Smil hen til mig.

„De skal virkelig have Tak for Deres Fortælling," sagde jeg. „Den Ring paa Deres Finger, som De der sidder og dreier paa, viser mig noksom, at De har taget Tiden iagt og brugt den sidste Uge efter Stormfloden til at fortøie efter alle Kunstens Regler i den Havn, som saaledes aabnede sig for Dem under selve Stormen, — for at udtrykke mig saa korrekt nautisk som mulig. Naar De nu er færdig med Deres Forretninger her ved det strandede Skib, saa veed jeg nok, hvem der længes efter at komme bort fra denne Kro."

„Ja, De har Ret," sagde den unge Sømand.

„Skal vi saa tage ned til Stranden og see paa Skuden?" brummede Tømmermanden. „Hun var saamænd en deilig Skude, og nu ligger hun der saa rolig og fredelig, og der er ikke saameget som et Skvalp, der vil gjøre hende Fortræd idag. — Ja saadan burde det være altid!"

I Varmen.

Saa tag dog ud og sved paa Landet. — Dèr er Vandmangel.

Paa Ballet.

(Tegning af Henningsen.)

Damen: De har lyse Øine. — (Pause.) — Jeg har altid — tidligere — sværmet for mørke. —

En Overkomplet.

(Af Samme.)

„Ha ha! Det kan gotte en gammel Filur
At sidde og høre hvor Han gjør Kur
Og hvor Hun er geneert og forlegen. —
Javist! Jeg er Parret iveien.
Men her er dog Frihed i Danmarks Rige;
Jeg hævder min Plads, Han kan hævde sin Pige.
Og vil endelig Pigen han skjule,
Saa lad ham kun det, men — Jeg hører hver Smule!“

Fire Tegninger af Wiwel.

Jeg turde da ikke tage mig den Frihed at spørge om det ikke er Jomfru Katholm jeg har den Ære at tale med!

Lummer Morgen efter et „Slag“.

Sei Krissian, jæ æ ude paa Lærkessjov, ka' Du sla en Skræddere? Dreng!

Aa! Hjelp, Hjelp. — Tyve — Mordere — Hjelp — — Hje—e—e—elp!

Gratis-Præmiefordelingen paa Flinchs Almanak for 1873.

I et Antal Almanakker, — 100 af et Oplag paa 100,000, — er der Pag. 33 nederst paa Siden aftrykt følgende Sætning (Devise):

Maanedens sidste Dag er Narredag; bevar imidlertid denne Almanak, og det er nok muligt, at Du ikke bliver narret.

Alle de Almanakker, hvori denne Devise findes aftrykt, erholde Præmie.

Præmierne bestaae af: En Alderdomsforsørgelsespolice, stor 100 Rd., under Fordelingen mærket med Bogstavet A; en Livsforsikkring paa Livstid, stor 100 Rd., under Fordelingen mærket B; 10 Præmier, hver paa 25 Rd., mærket C; 10 hver paa 10 Rd., mærket D; 50 hver paa 5 Rd., mærket E, samt 28, hver paa 3 Rd., mærket F.

Disse 100 Præmier bleve betegnede paa Sedler med ovennævnte Bogstaver, Bogstaverne indstukne i Kapsler, hvoraf der blev udtaget 25 til hver Afdeling. Derved skete følgende Fordeling:

Første Afdeling:

Almanakkens Kontrol-Nr.	Forhandlernes Opholdssteder.	Præmiernes Værdi.
2214	Kjøbenhavn	3 Rd.
2211	Rønne	3 —
613	Stege	5 —
2230	Beks Kro	5 —
14602	Husum	5 —
858	Bogense	5 —
700	Assens	5 —
14619	Vordingborg	5 —
15338	Præstø	3 —
1000	Skagen	5 —
9251	Glumsø	10 —
9252	Borup	25 —
933	Ringsted	5 —
641	Kjøbenhavn	25 —
990	Sæby	5 —
943	Ulkestrup	5 —
6953	Lemvig	5 —
830	Ribe	5 —
14098	Rødby	3 —
812	Ribe	3 —
2131	Horsens	5 —

Paa uafsatte Almanakker ....25 Rd., 5 Rd., 3 Rd., 10 Rd.

Anden Afdeling:

5301	Svendborg	25 Rd.
5639	Nyborg	3 —
367	Aarhuus	3 —
4196	Kongsberg	3 —
201	Faaborg	25 —
1501	Kallundborg	10 —
5976	Samsø	5 —
11246	Nykjøbing paa Falster	3 —
1146	Randers	10 —
12123	Kjerteminde	10 —
6716	Roeskilde	10 —
7065	Svanike	3 —

Almanakkens Kontrol=Nr.	Forhandlernes Opholdssteder.	Præmiernes Værdi.
18151	Kjøbenhavn	5 Rd.
17901	Mariager	5 —
13628	Hjørring	5 —
14091	Kjøbenhavn	5 —
17546	Randers	5 —
14704	Husum pr. Kjøbenhavn	5 —
13151	Horsens	5 —
16111	Aalborg	3 —
15750	Kallundborg. En Alderdomsforsørgelses=Police,	100 Rd.
Paa uaffatte Almanakker		5 Rd., 10 Rd., 3 Rd., 5 Rd.
	Tredie Afdeling:	
15051	Aalborg	25 Rd.
14078	Kjøbenhavn	3 —
11043	Kjerteminde	5 —
10148	Horsens	5 —
16166	Kjøbenhavn	5 —
8131	Menstrup	3 —
8217	Hamar	5 —
20425	Remitteret	5 —
9484	Skjelskør	25 —
20149	Ribe	3 —
18001	Remitteret. En Livsforsikring paa Livstid	100 —
8556	Kjøbenhavn	5 —
19211	Kjøbenhavn	5 —
4226	Skodsborg	5 —
5156	Kjøng Kro	5 —
6353	Helsingør	3 —
7378	Mannemarke	5 —
954	Kjøbenhavn	5 —
1	Kjøbenhavn	5 —
1821	Odder	5 —
Paa uaffatte Almanakker		5 Rd., 3 Rd., 5 Rd., 3 Rd., 3 Rd.
	Fjerde Afdeling:	
2000	Hyllinge	3 Rd.
1185	Skagen	3 —
6826	Kjøbenhavn	25 —
5901	Fuglebjerg	10 —
9460	Sundby=Øster	5 —
12105	Bisserup	3 —
13046	Kjøbenhavn	5 —
14576	Førsløv	3 —
16226	Esrom	5 —
17225	Veile	5 —
16842	Kjøbenhavn	25 —
12887	Kjøge	25 —
18331	Stege	10 —
18782	Kjøbenhavn	10 —

Paa uaffatte Almanakker 5, 5, 3, 5, 5, 3, 3, 3, 5, 5, 5 Rd.

Saaledes passeret i Overværelse af Overretsprokurator C. Alberti, Cand. jur., Sagførerfuldmægtig A. Alberti og Fuldmægtig F. W. Andersen.

Den 4de Juni 1873.

C. Alberti. A. Alberti. F. W. Andersen.

Præmierne udbetales 3 Maaneder efter Trækningsdagen.

De ærede Handlende gjøres opmærksomme paa, at, da Præmiefordelingen foregaaer i Begyndelsen af Juni, maae de uafsatte Almanaker være remitterede inden Udgangen af Mai. **Efter denne Termin kan ingensomhelst Godtgjørelse for uafsatte Almanaker gives.**

Flinch.

2576

Afdeling 1.

Afdeling 1.

Gratis-Præmiefordelingen ved Flinchs Almanak for 1874
bliver foretaget efter følgende System:

I et Antal Exemplarer findes indrykket en Devise. Eierne af disse Deviser vinde. De forskjellige Gevinster fordeles mellem Deviserne ved Lodtrækning. — Gevinsterne ere:

En Alderdomsforsørgelses-Police stor 100 Rd.,
samt Sparekassebøger, 4 med indbetalte 25 Rd., 10 med indbetalte 10 Rd., 20 med indbetalte 5 Rd., 25 med indbetalte 2 Rd., 30 med indbetalte 1 Rd.

Saavel for denne Præmiefordeling som for Afsætningen af Almanakerne er ovenstaaende Tal Kontrolnummer.

Lodtrækningen finder Sted i Begyndelsen af Juni Maaned 1874.

A. C. F. Flinch.